

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
danom naslednjega dne ter stane
mesečno po št. D 10.—, za in-
teraktivno D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaniče D 10.—
Inserati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

MARIBOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din — 50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNISTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje. Štampa. Tele-
fon št. 24. Št. poslovalnice in re-
dov. št. 11.751.

Na naročila brez denarja se ne
vzira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, nedelja 23. aprila 1922.

Številka: 93.

Ljuba Davidović med Slovinci.

Maribor, 22. aprila.

Prvič bomo imeli danes in jutri pri-
liko, pozdraviti v svoji sredini v Ljub-
ljani predsednika močne celodržavne
Demokratske stranke, našega Ljubo
Davidoviča. Te dni se je mudil v Za-
grebu, kjer je bil prisrčno sprejet. Na-
men njegovega potovanja v Zagreb in
Ljubljano je, da upozna naše razmere
kot vrhovni šef največje jugoslovanske
stranke, da se informira o željah in
potrebah Hrvatske in Slovenije in po
zadobljenih informacijah skusi urav-
nati politiko Demokratske stranke.

Skromno, kakor je cela njegova na-
rava skromna, prihaja v našo sredino,
odklanjajoč vnaprej vsakršno parado,
želed edino resne in stvarne razgovore
o političnih in gospodarskih aktualnih
vprašanjih.

Ime Ljube Davidoviča je tudi med
nami Slovenci že dobro znano. Saj ne
igra važne vloge v našem javnem živ-
ljenju šele po prevratu, ampak je nje-
gova oseba pomenila že dolgo pred sve-
tovno vojno — jugoslovanski program.
Njegovo ime je čisto in v valovih in vi-
harjih politič. življenja mu tudi naj-
hujši nasprotniki doslej niso mogli oč-
itati ničesar slabega. V morju klevet in
obrekovanja se svetli njegovo ime ne-
dotaknjeno.

Zagreb, kakeri je bil te dni deležen
njegovoga obiska, je že izza časa pred
vojno tesno vezan na osebo Ljube Da-
vidoviča. Bil je med prvimi, ki so stre-
meli za tem, dati politiki predvojne Sr-
bije široke temelje splošne jugoslo-
venske orientacije. On je eden izmed
ustanoviteljev Narodne Odbrane, ka-
terij cilj je bil osvobodjenje Jugoslove-
nov izpod avstrijske monarhije. Ker je
bila pod Obrenoviči nacionalna poli-
tika nemogoča, je delal z verno na no-
tranji reformaciji Srbije, je vzdrževal
tesne stike s Pet. Karadževićem,
ki je živel kot izgnanec v Švici. In po
padcu Obrenovičev je pohitel z depu-
tacijsko k njemu, da ga pokliče na pre-
stol. Mala Srbija je postala ognjišče
jugoslovanske misli, naš Piemont.
Ljubo vidimo od takrat naprej na vseh
kongresih, kjer so se ustvarjale du-
ševne vezi za veliko dobo ujedinjenja.
Nastopil je kot priča v Friedjungovem
procesu za hrvatsko-srbsko koalicijo,
začasa svetovne vojne je bil vedno na
strani onih, ki so sledili zdravemu na-
rodnemu čutu in se niso zaustavili na
potu do definitivne rešitve našega na-
cionalnega problema.

Za naše osvobodjenje in ujedinjenje
je doprinesel tudi težko osebno žrtve:
— odinec mu je padel v vojni, umrl
— težko ranjen — v neki bolnici, ki so
jo zavalili Bolgari. Velik heroizem nje-
govega duha in značaja mu je ohranil
duševno ravnotežje in z novo energijo,
voljo in odločnostjo se je po zlomu
centralnih sil podal na novo politično
delo.

Danes je Ljuba Davidović predse-
dnik kluba demokratskih poslancev v
Beograjski narodni skupščini. To veli-
ko in težavno nalogo more pravilno vo-
diti le oni, kdor je kedaj dobil vpogled
v parlamentarni mehanizem, in le ta
bo vedel, kaj se pravi, voditi 90 ljudi,
od poslancev iz vseh delov naše države,
kjer treba izravnati mnoge nasprotu-
joče si interese. Zelezni živci in žilava
energija — to je predpogoj za tako ve-
liko nalogo.

Ljuba Davidović je Jugosloven
kozinski. To je dokazal v svojem ve-
likem govoru ob priliki ustavne deba-
te, kjer je mogočno zaklical: »Jugoslo-
veni na okup!« Ne Srbi posebej, ne Hr-
vatni, ne Slovenci, ne muslimani, ne ka-
toliki in ne pravoslavni, ampak to, kar

Položaj v Beogradu.

Vladne krize ne bo. — Del muslimanov za vlado. — Fran-
cija kliče Malo antanto na pomoč.

ZM Beograd, 22. aprila. V zad-
njih dneh prevladuje v tukajšnjih poli-
tičnih krogih maenje, da demisija mus-
limanskih ministrov ne bo končala z
vladno krizo, kot se je zatrjevalo pr-
votno. Vladni krogi pričakujejo priho-
da Karamehmedovićevih pristašev, ki so
izjavili, da so za nje merodajni samo
in izključno le sklepi splošnega kon-
gresa bosanske muslimanske stranke.
Tudi če bi bili potisnjeni v opozicijo,
ne marajo imeti nič skupnega s sku-
pino dr. Spahe, ampak da bodo ostali
še v bodoče v dobrem razmerju z vlado.
Neodvisni zemljoradniki bodo najbrž
podpirali vlado.

ZM Beograd, 22. aprila. Včeraj
je bila naši vladi dostavljena nota fran-

coske vlade, ki jo je podpisal Poincaré.
V noti se predlaga konferenca zastop-
nikov Male antante s člani poslaniške
konference, ki ima edina pravico rešiti
vprašanje rusko-nemške pogodbe. Poin-
caré zahteva, da morajo tej konferenci
prisostvovati tudi člani Male antante.
Njegov predlog gre za tem, da se rusko-
nemška pogodba razveljavi. Danes bo
ministrski svet razpravljal o tej noti.
Govori se, da vlada v krogih Male an-
tante začudenje, kako da se samo za
ta poseben slučaj kliče Malo antanto k
posvetovanju poslaniške konference. Kar
se tiče rusko-nemške pogodbe, izgleda,
da stoji naša vlada pa francoskem sta-
lišču.

Genovska konferenca.

Po sprejetju nemškega in francoskega odgovora. — Ruski odgovor za-
dovoljiv. — Francija protestira. — Delo posameznih komisij in podkomisij.

DKU Genova, 21. aprila. Francoska
delegacija je postala predsedniku kon-
ference, italijanskemu ministrskemu
predsedniku de Facto notu, v kateri pro-
testira proti tonu, v katerem je sestav-
ljen nemški odgovor na resolucijo za-
veznikov. Francoska delegacija ne pri-
znava nemško-ruske pogodbe, ki je v
nasprotju s canneškimi sklepi ter na-
proša de Facto, naj skliče konferenco
onih držav, ki so podpisale resolucijo
z dan 18. aprila t. l.

DKU Genova, 21. aprila. V po-
poldanski seji kom. za ruske zadeve je
izjavil Cicerin, da odklanja vsako raz-
pravo o zadnji točki ruske note, če ne
pride do sporazuma, ki bo omogočil
pripoznanje sovjetske Rusije, toda le
pod pogojem, da sprejme vse pogoje
canneške konference.

DKU Genova, 21. aprila. Ruski
odgovor je napravil splošno dober utis
ter se smatra za velik korak naprej,
ki omogočuje sporazum v spornih
vprašanjih.

DKU Genova, 21. aprila. (Stefa-
ni). Danes se je sestala podkomisija
prve komisije. Seji je predsedoval
Sehanzer, ki je poročal, da odgovor
ruske delegacije omogoča nadaljna
pogajanja. Ker pa vsebuje nekoliko
nejasnih točk, ki jih bo treba razjasni-
ti ali ki niso sprejemljive, je priporo-
čati, da se sestavi strokovnjaški odbor,
v katerega vstopi 5 zaveznških dele-
gatorov in dva delegata ostalih držav.
Ta odbor bo sporazumno z ruskimi iz-
vedenci proučil rusko noto. Na pred-
sednikovo prošnjo se je glasovalo o
tem predlogu in je bil soglasno sprejet.

Kraljeva poroka.

ZM Beograd, 22. aprila. Kakor
poročajo listi, se vrši kraljeva poroka
definitivno dne 1. junija. Nevesta in
mati-kraljica prispeta v Beograd dne
30. maja.

Kralj Aleksander odpotoval v Bukarešto.

ZM Beograd, 22. aprila. Včeraj
ob pol 15. uri popoldne je dospela iz
Athen rumunska kraljica Marija. Na
kolodvoru jo je sprejel kralj Aleksan-
der, ministrski predsednik Pašić in
drugi dostojanstveniki. Ob 15. uri se
je odpeljal kralj Aleksander z materjo-
kraljico in princem Pavlom v Buka-
rešto. Kralj potuje inkognito. Pred
odhodom je podpisal ukaz, s katerim

DKU Genova, 21. aprila. (Stefa-
ni). Druga podkomisija gospodarske
komisije je danes popoldne razprav-
ljala o členu 56. in 57. referata london-
skih izvedencev, tičočega se zaštite in-
dustrijske, umetniške in literarne last-
nine. Po daljši debati je bila sprejeta
na predlog italijanskega delegata in s
podporo francoskega delegata nova re-
dakeija obeh členov. Na prihodnji seji,
ki se vrši v torek, se bo razpravljalo o
predlogih nemških, romunskih in ita-
lijanskih delegatorov glede naseljevanja
inozemcev kakor tudi o angleškem
predlogu glede razsodišča v trgovin-
skih zadevah.

DKU Genova, 21. aprila. Od fi-
nančne komisije osnovani specialni ko-
miti za avstrijske zadeve je imel da-
nes pod predsedstvom Roberta Horne-
ja prvo sejo, kateri so prisostvovali za-
stopniki upnikov. Komitè je razprav-
ljal o vrnitvi zastavne pravice, ter se
je bavil osebno z gospodarskim polo-
žajem Avstrija. Osnova se je poseben
delovni odbor, v katerem je zastopa-
na Anglija, Francija, Italija, Danska,
Holandska, ter dva zastopnika nasled-
stvenih držav, ki pa še nista imeno-
vana. Odbor bo takoj pričel z delom.

DKU Genova, 21. aprila. Medna-
rodni delavni urad je poslal prvi po-
sebni komisiji genovske konference
spomenico, v kateri povdarja, da je
obnova Evrope brez sodelovanja delav-
skih razredov nemogoča. Predsednik
komisije Colrat je odvrnil zastopnikom
mednarodnega delavskega urada, da
je tudi on mnenja, da je rešitev pro-
blema genovske konference brez odkri-
tega sodelovanja vseh manualnih in
intelektualnih delavcev nemogoča.

izročila vladarsko oblast ministrskemu
svetu.

Zunanje posojilo.

ZM Beograd, 22. aprila. Sotrud-
nik »Novosti« poroča: Finančni mini-
ster dr. Kustanudi je pred odhodom v
Genovo izjavil, da se bo brezdvomno
posrečilo najeti zunanje posojilo. Po
njegovem povratku v Beograd bo že
sklenjeno. Posojilo bo 40-letno ter si
pridržuje vlada 20-letno odplačilo.

Zanolina spomenica.

ZM Zagreb, 22. aprila. Predse-
dnik reške vlade Zanella je poslal pred-
sedniškom delegaciji v Genovi spomeni-
co, v kateri opisuje obupen položaj me-
sta in prebivalstva ter zahteva točno
izvedbo rapalske pogodbe.

nas zblizuje in ujedinjuje, državna
misel, misel novega ljudskega nacijo-
nalizma: jugoslovenstvo. Danes prihaja
ta prerok velike jugoslovanske bo-
dočnosti v naše slovensko središče, v
belo Ljubljano, da se vidi s svojimi, da
sprejme tu neposredne vtise in da po-
stavi svojo trdno jugoslovensko ideolo-
gijo na trdna tla realne politike. Pri-
haja kot predsednik Demokratske
stranke, v kateri ni absolutistične dik-
tature, ampak je njeno delo vodeno po
pravcih na podlagi razprav o raznih
mišljenjih in predlogih. V klubu demo-
kratskih poslancev kot vrhovnem za-
stopstvu stranke se pretresajo vsa živ-
ljenska vprašanja države, se vrši kri-
tika in kontrola državne uprave, se
razpravlja o uspeših dozdanje taktike,
se preiskujejo pogreške in iščejo nova
pota. In vkljub temu vidimo, da ostaja
stranka trdna, homogena. Zemljorad-
niška stranka, ki je štela v skupini pr-
votno 39 članov, je razpadla že v tri
frakcije, razdrila se je muslimanska
stranka, v radikalni stranki ste dve
močni protivni struji (Pašičeva in
Protičeva). Iz demokratskega kluba je
izstopil kvečemu kak poedinec, stran-
ka sama je snotna in trdnjša ko ke-
daj. Mnogo in največ zaslug za to pa
ima naš Ljuba Davidović.

Proces notranjega razpadanja in raz-
kroja v raznih strankah, ki vidijo svo-
jo edino nalogo v razkrojnem delu, bo
pospešilo čim intenzivnejše delo drža-
votvornih elementov, predvsem jugoslo-
demokratske stranke. Potencirati mo-
ramo delovno energijo, da pridemo čim
prej iz sedanjih nepravil, da se čimprej
finančno in gospodarsko uredimo, za-
kaj pogreške državne uprave so naj-
boljša hrana za vse negativne elemen-
te od slovenskih klerikalcev in narod-
nih socijalcev, od Radičevih blokašev
pa doli do srbskih zemljoradnikov.

Da se potencira energija v delu De-
mokratske stranke, temu je posvečen
tudi prihod našega voditelja Ljube
Davidoviča v Ljubljano. Zeleji smo, da
pride tudi v naš obmejni Maribor, kar
je zaradi sklicanja narodne skupščine
za 24. t. m. žal nemogoče. Tembolj to-
plo ga pozdravljajo mariborski in vsi
demokrati iz našega okrožja ob priliki
njegove navzočnosti v beli Ljubljani.

Lloyd George o ge- novski konferenci.

Genova, 20. aprila.

Danes popoldne ob štirihi je Lloyd
George sprejel zastopnike časopisja
vseh dežel, ki so zastopane na genov-
ski konferenci. Sprejem se je izvršil v
isti dvorani Palazzo San Giorgio, v ka-
terij je bila konferenca slovesno otvor-
jena. Lloyd George je dospel s svojim
tajnikom skozi belo dvorano, koder ga
je številna množica hurno pozdravljala.
V svojem govoru je uvodoma pri-
pomnil, da pred žurnalisti govori s po-
sebnim strahom. Zato prosi, da naj mu
stavijo posamezna vprašanja, na kate-
ra bo odgovoril po najboljši vesti. Ve-
seli ga, da lahko konstatira, da konfe-
renca obeta dober uspeh, četudi sta v
Genovi zastopani dve vrsti ljudi: eni,
ki želijo, da bi uspelo mirovno delo in
drugi, ki ga skušajo onemogočiti. —
Lloyd George, ki tudi v politikah cení
pomen dobrega humorja, je nadaljeval
v šaljivem tonu: »V zadnjem času sta
se bojda pripetili dve važni dogodbi.
Ne vem nič gotovega, ker sem o tem
čital v časopisih. Prva dogodba je bila
nem.-ruska pogodba.« Ta je po njego-
vem mnenju že rešena in je upati, da
ne bo motila nadaljnjega dela v Geno-
vi. »Druga dogodba so težave, ki jih
imajo zavezniki z Rusi«. Lloyd George
upa, da dobi še danes ruski odgovor in
ga ne mara napadati že v naprej. Pre-

pričan pa je, da bo odgovor zadovoljiv, kolikor je le v danih razmerah mogoče. Jutri popoldne se sestane politična podkomisija. Tako bo konferenčno delo odkrivalo vedno bolj svojo pozitivno plat. Po njegovem prepričanju bo konferenca pospešila pacifikacijo Evrope in pripomogla k obnovi kontinenta, ki je bil vsled dogodkov zadnjih let tolikokrat pretresen in razmajan.

Mnogo žurnalistov je na to izročilo Lloyd Georgeu pismeno svoja vprašanja, katera je Lloyd George prebiral z nasmehom ali z manjnjem glave. Na prvo vprašanje: Kako more Rathenau trditi, da je Lloyd George vedel za nemško-rusko pogodbo, je odgovoril to-le:

»Rathenau ni trdil kaj takega nasproti meni, ko me je včeraj bil posetil skupaj z dr. Wirthom. — Če bi pa to trdil, tedaj bi mi bil povedal, da sem za to pogodbo izvedel šele na velikonočni pondeljek popoldne, ko sem šel k posvetovanjem z drugimi zastopniki zaveznih držav, ter da je ta vest napravila name zelo mučen vtis, to pa iz vzrokov, ki jih ne maram navesti natančneje.«

Na drugo vprašanje, kakó more smatrati, da je spor že rešen, je Lloyd George odgovoril: Imam več vzrokov za to. Nemška delegacija bo izjavila, da se ne bo udeleževala sej podkomisije, kateri je poverjeno rusko vprašanje, ker je Nemčija že sama uredila svoje razmerje do Rusije. Ta kriza ima dva izhoda: Ali bo Nemčija umaknila pogodbo z Rusijo, ali pa se bo odpovedala sodelovanju pri sejah politične komisije. Nemška delegacija bo po mojem mnenju sprejela drugo rešitev, s čimer je spor rešen.

Tretje vprašanje se je glasilo: Ali ni nemško-ruska pogodba v bistvu neznan dogodek, če jo primerjamo z velikimi vprašanji konference? Lloyd George je odgovoril:

»Bili smo voljni voditi pogajanja na podlagi popolne enakopravnosti in vzajemnosti. Nemčija je imela v komisiji enako število zastopnikov kakor zavezniki. Vzlic temu pa se je za hrptom tovarišev in brez njihove vednosti pogajala z Rusijo. Če bi Italija, Francija ali Anglija postopale na ta način, si lahko mislimo, kako bi Nemčija in nemška javnost označila to postopanje. — Nočem rabiti nobenih trdih besed, reči pa moram, da je Nemčija postopala nelegalno nasproti svojim tovarišem in nasproti konferenci. Upati je, da bo rešitev tega spora vplivala blagodejno na potek cele konference.«

Četrto vprašanje: »Ali spadajo Nemci in Rusi k oni skupini, ki je o nji dejal Lloyd George, da skuša onemogočiti delo konference?« Lloyd George je odgovoril lakonično: »Gotovo ne.«

Peto vprašanje: »Ali je mogoče, da bo konferenca kljub izgubljanju časa dosegla cilj, zlasti točko 6. canneskih sklepov.« Lloyd George je odgovoril: »Dasiravno so pogajanja zelo težavna, bo nevdvorno napredovalo stvarno delo konference. Mnogo je pač odvisno od ruskega odgovora.«

Dr. Jan Herben — B. B.:

T. G. Masaryk.

(Avtorizirani prevod.)

(Dalje.)

Masaryk ni nikdar rodoljubil; redkokdo pa je toliko mislil o narodu in noben njegov vrstnik ni toliko delal za narodno povzdigo kot Masaryk. In glej, najkrutejše so udarili po njem vodje in zakupniki češke narodne javnosti. Prvikrat je prišel z njimi v konflikt 1. 1886, ko je zahteval v imenu znanosti, da se naj razjasni, so li stari kraljedvorski in zelenogorski rokopisi pristni ali ne. Vprašanje je imelo znanstveni značaj. Toda vsi ti stari učenjaki, ki jim je bila Masarykova odkritosrčnost in poštenost trn v peti, so se oprijeli te priložnosti, da bi si v imenu rodoljubja ohladili jezo na rušitelju popularnih malikov. »Pojdi k vragu, grdi izdajalec!« je zavpil nad Masarykom takratni vodilni češki list. Pa takoj se je bilo pokazalo, da se Masaryk ne ukloni pred lažjo in tudi ne pred nasiljem. Njegova kritika je bila neizprosna in uničujoča. Ni dajal homeopatičnih doz; njegov gnev je plamtel in iskre odlične polemične duhovitosti so kar frčale na vse strani. Za sodnika, ki naj sodi pri civiliziranem

Sesto vprašanje: »Kateri osebe hočejo onemogočiti delo konference.« — Lloyd George je odgovoril smeje: »One, ki ljubijo prepir in sejejo spore med narodi.«

Sedmo vprašanje: »Ali so na konferenci dovoljena posebna pogajanja in ali se lahko trdi o njih, da se vodijo za hrptom tovarišev?« Odgovor: »Zeliti je le, da bi se vršila oficijelna posvetovanja in pripravljala pogajanja, ki pa morajo imeti namen, da se odstranijo ovire, ležeče na poti k sporazumu.«

Osmo vprašanje: »Kako je mogoče, da Lloyd George govori na eni strani o nevarnosti nemško-ruske pogodbe, na drugi strani pa to pogodbo ne smatra za poskus, ki je naperjen proti nadaljnemu delovanju konference?« Odgovor: »Izrečno sem naglasil, da je po mojem mnenju spor poravnán. Dalje je pristavil, da Nemčija ni imela namena konferenco onemogočiti, lahko pa bi njeno ponesročeno postopanje imelo ta učinek.«

Deveto vprašanje: »Ali bo Zveza narodov nadaljevala delo genovske konference in ali bosta Nemčija in Rusija sprejeti za člana Zveze narodov?« — Odgovor: »Z genovskim programom se mora brezpogojno nadaljevati. Najboljše je, če ga nadaljuje Zveza narodov. Kar se pa tiče sprejetja Nemčije in Rusije, pripomnim, da ima Zveza narodov nalogo in cilj zagotoviti mir v Evropi. Zato je treba, da se v nji združijo vsi narodi in vse države sveta.«

Zadnje vprašanje: »Ali upa Lloyd George, da bo konferenca imela uspeh.« Lloyd George je odgovoril: »Srečen sem, da lahko po tolikih vprašanjih, tičočih se nesrečnega nemško-ruskega spora, odgovorim na vprašanje, ki mi vzbuja veselje. Da, jaz verujem v uspehe. Če bi ne veroval, tedaj bi ne došel v Genovo. Seveda so težave, a treba jih je premagati. Konferenca mora voditi k polni harmoniji vseh evropskih narodov.«

Poslušalci so sprejeli z velikim navdušenjem Lloyd Georgeova izjava nja.

Jugosloveni! Jugoslovenke!

Kakor v vseh ostalih krajih naše drage domovine, sklenili smo tudi v Mariboru, da postavimo spomenik dnevu poroke našega vladarja, Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z Njeho Kraljevsko Visokostjo rumunsko kraljico Marijo. Kakor so časi, v katerih živimo, resni in težki, naj bo tudi ta spomenik resen, odgovarjajoč perečemu vprašanju našega okraja. Sklenili smo, postaviti v Mariboru veliko otroško bolnico, ki bi naj varovala pogube to, kar ima naše kraljestvo najdragocenejšega, naš mladi jugoslovenski naraščaj. Čelo bolnice bo dičilo ime naše prve jugoslovenske kraljice Marije.

Potreba otroške bolnice v Mariboru je velika. Naša bolnica nima posebnega

narodu, je Masaryk povišal razum; ne instinkt in rodoljubne tirade, marveč hladni, resnicoljubni razum. To je najbrž bilo krivo, da je nastalo toliko nesporazumljenja. Ni mogoče naštevati krivice in laži, ki so oblatile njegovo ime. Izdal je spis proti samomoru in bil razkričan za filozofa samomora, ki mladini vsiljuje v roke revolver; nastopil je na češki univerzi z bojem proti skepsi in bil razglašen za človeka, ki nima idealov, za nihilista; oglašil se je v češki javnosti z napadom na versko malomarnost in rodoljubi so ga denuncirali pred cerkveno oblastjo, da je brezverec; napadal je kot poslanec Dunaj in absolutistično Avstrijo in bil razkričan za c. kr. Avstrijca; razlagal je filozofijo češke zgodovine v duhu Palackeega, izpopolnil pojem Čeha in rodoljuba z globokim miselnim in нравnim obsegom; nikdo ni proniknil globlje h koreninam češkega vprašanja in k problemu malega naroda, med ljudstvom pa je zavladalo mnenje, da je izdajalec naroda, kozmopolit, internacionallec, ki hoče, da bi češki narod izginil v Nemcih. Ko se je 1. 1899 postavil proti ritualnemu priznanju v obrambo časti našega naroda, ki je že preveč omikan za taka sramotna dejanja, so popularizirali geslo, da Masaryk brani žida (gotovo ne brez po-

troškega oddelka, ker je bilo pred preobratom iz zdravstvenih ozirov težiče za naše kraje Gradec, za Prekmurje Budimpešta, za Koroško Celovec. Treba je ustanoviti novo središče in sicer tako, ki bo z ozirom na razdaljo vsem prizadetim enako dosegljivo. Po naravni legi nagibljejo se ti kraji proti Mariboru, naše mesto jim v tem oziru ne more nuditi nobene pomoči. Ker pa nam država ne more v teh gospodarskih tako težkih časih priskočiti na pomoč, treba, da sežemo za samopomoči. S tem bomo najlepše dokazali državi in vladarju, da pravilno pojmujeemo določbo, v kateri živimo in da smo je vredni.

Vojna z vsemi svojimi grozami in zlasti s pomanjkljivo prehrano je rušila že v kalu zdravje naše dece in polagala v nežni otroški organizem začetke težkih organskih bolezni. Potom izvleček matrike župnijskih uradov je dokazano, da znaša le v jugoslovenskem ozemlju nekdanje Spodnje Štajerske umrljivost otrok do 1. leta 60%, med 1. in 4. letom 26% in med 4. in 10. 65%. V Mariboru samem znaša letna umrljivost 42%. Iz Koroške in Prekmurja nimamo točnih podatkov, a že omenjene številke govorijo dovolj jasno.

Zato se je v Mariboru ustanovil odbor, ki si je stavil za nalogo, da povzdigne otroško bolnico v Mariboru. — Ker pa je to vprašanje tako blizu ženskemu srcu in program naše organizacije, je sklenilo naše društvo, da posveti s trajnim delom svoje sile tej misli tako dolgo, dokler ne bo stala v Mariboru otroška bolnica. Roko v roki hočemo delati z društvom za zgradbo otroške bolnice v Mariboru in ga podpreti v človekoljubnem cilju.

Zato se obračamo z našo prošnjo do vseh tistih, ki so prizadeti in tudi tistih, ki niso prizadeti, da nam pomagajo. Predvsem prosimo vse organizacije, brez razlike strank in slojev, da se nam pridružijo. Obračamo se na občine, da v svojem interesu podprejo naše delo, nadalje na častito duhovščino in učiteljstvo. Posebej se še obračamo na premožnejše sloje, na industrijska podjetja, banke, posojilnice in različne zadruge.

Pomagajte vsi, vsak po svoji moči. Darove bomo objavili potom časopisov. Imena darovalcev in seznam darov se bo izročil na dan otvoritve bolnice Njemeni Veličanstvu kraljici Mariji.

Darove pošiljajte na »Sklad otroške bolnice«, Posojilnica v Mariboru, nabirajne pole pa »Mariborskemu ženskemu društvu«.

Odbor »Mariborskega ženskega društva«.

Ljudska knjižnica Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ure
Mladinski oddelek ob sobotah od 18. do 19. ure.

voda). Dolga je bila vrsta obtožb, pravim pa, da ni bilo večje krivice, kakor da so tega moza razkričali kot zastrupljevalec mladine, za človeka, ki ropo narodu ideale, za hladnega doktrinarja, ki živi iz razkošja svojega mogočnega intelekta in s suho analizo razkraja narodno življenje...

Leta 1890 je dr. Rieger spoznal Masaryka in vzkliknil v svojem krogu: »Kako krasen človek je to!« Toda v očeh vladajočih mogotcev ga ni moglo obraniti nič več. Osemdeseta leta so bila doba splošnega upadka, utrujenosti in pristude. Tako stanje se je zmeraj pojavljalo v družbi, ko je bila težko razočarana v svojih velikih nadejanih. Znamenita doba navdušenja, državno-pravnih borb in velikih političnih gesel je končala s kapitulacijo poslanec in njihovim vstopom v državni zbor. Narod je upal, da prinesejo fundamentalke paradiž in blagostanje; pa je nastopila flaka pod ministrekimi mizami. V dobi pasivnosti ni bilo idcij, vse

* Fundamentalke so glavni pogoji, ki so jih stavili češki poslanci za vstop v avstrijski državni zbor. Od 4. novembra 1873 do 16. marca 1879 so bili češki poslanci v abstinenci, t. j.: se niso udeleževali parlamentarnega dela na Dunaju. (Op. pra.)

Politične vesti.

* Odprava nevtralne cone med Skadrom in vrhom Bile. Na zahtavo albanske razmejiv. komisije je odpravljena nevtralna cona med Skadrom in vrhom Bile. Ozemlje zasadejo naše in albanske čete, da zaščitijo prebivalstvo in delo razmejivne komisije. Naša komisija bo dokončala delo koncem junija. Min. preds. Pašić je danes sprejel polkovnika Mihajla Jovanovića, ki ga je informiral o vseh vprašanjih, ki so v zvezi z mednarodno razmejivno komisijo in o dozdajnih delih komisije. Obenem je naš zastopnik v razmejivni komisiji dobil nove inštrukcije in se vrne zvečer v Skadar. |

Dnevna kronika.

— Javni nasadi. Prejeli smo: V naši ožji domovini se ne najde kmalu kraja, kjer bi bilo zasajeno toliko sadnega drevja kot v mariborski okolici. Tudi tukaj se vidi, kolikovo dobrega je že storila tukojšnja sadjarska šola. In kar je še posebnega povdarka vredno, je dejstvo, da naši gospodarji res tudi skrbe za svoje nasade. Dalekovidni ljudje so svoj čas tudi ob državnih in okrajnih cestah z velikimi stroški zasadili nešteto sadnega drevja, ki ga bo zdaj, uprav bedasto obrezovanje in obsekavanje (!!) naših cestarjev v doglednem času popolnoma uničilo. Treba si samo pogledati drevesca ob državni cesti proti Gradcu! Nerazumljivo je, da še noben strokovnjak iz sadjarske šole ni povzdignil svojega glasu zoper to brezvestno uničevanje državnega imetja. Ne glede na to, da se uničuje drevje, se daje tudi drugim slab zgled. In kaj si naj mislijo tuji o nas in našem gospodarstvu, če že ob cestah ne gledamo na svoj dobiček? Ali res nima okr. glavarstvo nobenega človeka, ki bi poučil cestarje, kako se goji sadno drevje, kakor ga moramo gledati sodaj ob naših cestah, je res že škandal, ki se mu mora narediti magel konec.

— »Nova Pravda« je dobila novo glavo. Glasilo narodno-socialistične stranke »Nova Pravda« ima to posebnost, da pogosto spreminja svojo glavo. Hudomušneži ugibajo marsikaj mi samo trdimo, da v njeni glavi nekaj ni »v redu«, ker jo tako rada spreminja. Značilno je, da je vsaka nova glava za par centimetrov manjša. Ali so to morda znamenja, da se tudi NSS suši?

— Učiteljstvo in pomoč gladojočim v Rusiji. Učiteljsko društvo za šolski okraj Maribor je na svojem zadnjem zborovanju soglasno sklenilo, da hoče po vzgledu delavskih strokovnih organizacij posvetiti eno delovno uro gladojočim v Rusiji. V ta namen bodo šolski voditelji odtegnili dne 1. maja eno osmino od dnevne plače vsakemu učitelju in vsaki učiteljici na svojih šoli. Med učitelstvom nabrani denar se pošlje »Acijskemu odboru za pomoč gladojočim v Rusiji« v Mariboru. Nadalje se je sklenilo, da bode učitelj-

javno življenje je žalostno hiral. V takšni dobi je Masaryk službal odpora in gnev, kakaj »nevarna služba je straziti resnico,« pravi Macaulay.

»Kako krasen človek je to!« In vendar je moral umolkneti tudi Rieger. Na eni strani trmoglavi in zlobni zgodovinar, na drugi strani veliki zbiratelj malenkosti in zet sta obdala Riegera ter onemogočila zblizanje z Masarykom. Strast in mrznja sta se razlila iz učenjaških krogov in prešli tudi žurnalistiki v kri. Tema dvema faktorjema se je posrečilo nakaziti Masarykovo sliko in napolniti češki svet z nezampanjem in sumničanjem o zdravniku, ki je nastopil z novimi zdravili in raznim šušmarjem prekrizal njih račune. Omenjam vse to v pojasnilo, ne pa na veselje ali zato, da bi se odkrivale zaceljene rane.

Leta 1900 smo sklenili organizirati stranko na Masarykovem programu. Ta stranka je dobila ime: napredna (pokroková) stranka, splošno pa so jo zvali realistična. Ko je bil osnovan dnevnik »Čas« in ko so začele napredne organizacije delovati na deželi, si je Masarykovo ime pridobilo boljši glas. Masaryk je nastopal s številnimi predavanji širom Češke in Moravske. Leta 1907 in zopet 1. 1911 je bil v valaškem

sivo skušalo razširiti to pomožno akcijo tudi po deželi s tem, da bude pomagalo ustanovljati podobore, h katerim se bodo pritegnila vsa društva in zastopniki vseh političnih strank, da se nabere čimnajveč doneskov tudi med ljudstvom. Zeleti bi bilo, da sledijo zgledu učiteljskega društva za šolski okraj Maribor tudi vsa ostala učiteljska društva v Sloveniji.

— Vzporedno komisij za priredbo občne pridobitine. Volitve komisijskih članov in namestnikov se vrše po vsej Sloveniji v nedeljo dne 28. maja. Razglas delegacije z dne 19. aprila, št. A.I. 287-2 izide te dni v »Uradnem listu« in se prve dni maja t. l. objavi tudi po vseh občinah na krajevno običajen način. Razglas vsebuje vse podatke o načinu in času volitve. Da se izvrše volitve polovice komisijskih članov in namestnikov, so davčna oblastva I. stopnje uvrstila davčne zavezanca za priredbeno dobo 1922-23 v davčne razrede (§ 12 odst. 6 l.) na podstavi razpisa g. finančnega ministra z dne 30. 12. 1921, št. 43.285 po stanju predpisa dne 1. 10. 1921 brez ozira na poznejše izpremembe v davčne družbe in sestavila sezname pripadnikov davčnih družb. Ti sezname bodo v času od 1. do 15. maja t. l. v uradnih prostorih davčnih oblastev I. stopnje razglašeni na vpogled davčnim zavezanecem. Celotni sezname za davčne družbe I. in II. razreda bodo razglašeni le pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru, oziroma pri davčni administraciji v Ljubljani, pri ostalih davčnih oblastvih I. stopnje pa le delni sezname onih pripadnikov teh družb, ki izvršujejo samostojna podjetja in opravila v njihovem področju. Vpogledati smejo imenike samo pridobitni zavezanec osebne pridobitine okrajne oblasti med navadnimi urami. Voliti bodo smeje le osebe, ki so vpisane v imenik, brez ozira na spol, če uživajo vse državljske in politične pravice in one, ki si izposlušajo vpis v imenike na podstavi reklamacijskega postopanja. Rok za vlaganje reklamacij je določen od dne 1. do 15. maja t. l. Vsek davčni zavezanec sme vložiti reklamacijo le za svojo osebo. Reklamacije se vlagajo pri davčnih oblastvih I. stopnje in so proste kolka. O njih odloča končno veljavna delegacija. Vložitev reklamacij sama na sebi ne zavira izvršitev veljavnih volitev. Po preteku reklamacijskega roka bodo smeli davčni zavezanci vpogledati imenik še nadalje do 20. maja t. l. samo, če se primerno legitimirajo, da se jim na ta način omogoči izbrati kandidate izmed volilnih upravičencev.

— Koncert »Zikovcev« v Rušah. Kakor smo že poročali, se vrši v ponedeljek dne 24. t. m. v Rušah v gostilni Novak (v dvorani »Izobraževalnega društva«) koncert kvarteta »Zikac«, ki je žel tako v Mariboru, kakor v drugih mestih Jugoslavije, obilo priznanja. Kdor je »Zikovcev« le enkrat slišal, ne zamudi prilike, jih ponovno slišati. Zato je pričakovati, da tudi Rušani ne

okrajju izvoljen za državnega poslanca. Takrat je Masaryk opozoril naše inozemski svet. Budimpeštanski in dunajski intriganti so vprizorili proti Jugoslovenom, zlasti proti Srbom tri velike procese, ki so bili med seboj v zvezi. Prestolonaslednik Franc Ferdinand je hotel zadušiti Srbijo, pa so iskali podlih pretvez za njegovo zločinstvo. Masaryku je uspelo, da je razkril to intrigantstvo in dokazal, da je avstrijska diplomacija, zlasti pa beograjsko poslanstvo potvorila dokaze — Masaryk se je polastil podtaknjenih listin in jih predložil evropski javnosti — dalje da je avstrijski zunanji minister Arentthal sistematično uvajal v zunanjo službo falzifikatorski sistem.

Od Masarykovih spisov izza tega časa — njih vrsta je dolga — je najnovejši »Rusija in Evropa«, ki je izšel najprej v nemškem jeziku; problem ruske revolucije, ki je ključ tudi za najnovejšo revolucijo.

Drugi del tega odličnega spisa piše Masaryk kot prezident in jih bo izdal v doglednem času. Masaryk je že ponovno v svojih govorih označil svoje stališče k ruski revoluciji. Odločno je odklonil boljševizem in navedel vzroke, ki so privedli Rusijo v komunistični objem. (Op. prev.)

»Dalje sledi«

zamude te prilike ter z obilnim obiskom dokažejo, da imajo razumevanje tudi za godbeno umetnost.

— Okamenine na Pohorju. Iz Kamnolomov v Josipdolu pri Ribnici na Pohorju gradijo železnico na postajo Ribnica—Brezno. Pri kopanju proge so delavci našli med pečinami krasno, še lepo ohranjeno okamenelo drevo, katero obdaja plast črnega premoga. Dolžina debla znaša približno 8 metrov, premer pa 40 cm. V bližini tega debla se nahaja še več okamenelih vej. Debla leže med glinastimi skrilavci, ki so, kakor znano, najstarejše kamenine, iz katerih sestoji v glavnem naše Pohorje. Ker se v bližini teh debel nahaja gotovo še več zanimivih okamenin, morda tudi živalskih, bi bilo dobro, ako bi se naši geologi zanimali za to najdenišče. Delavci, ki bodo v kratkem razstreljevali dotične kamenine, gotovo ne bodo gledali na to, da bi se take stvari ohranile.

— Slovesna otvoritev murskega mostu pri Verzeju, ki se vrši na belo nedeljo dne 23. aprila t. l. ima sledeči vzpored: 1. Ob pol 11. uri predpolčne prihod najvišjih predstavnikov civilnih in vojaških oblastev k mostu pri Verzeju (Dokležovje). 2. Pozdrav doslih gostov: po zastopniku Prekmurja in po zastopniku Murskega polja. 3. Otvoritveni govor pokrajinskega namestnika g. Hribarja. 4. Slavnostna maša, cerkveni govor in blagoslavljanje. 5. Predaja mostu javnemu prometu. 6. Morebitni drugi govori. 7. Slavnostno kosilo v veržejskem samostanu, ki ga priredi veržejska trška občina. — Otvoritev novega mostu med obema deloma Pomurja — Prekmurja in Murskega polja — je za lokalno zgodovino važen dogodek. Prekmurci so imeli samo dva mosta za zvezo s svojimi slovenskimi brati tostran Mure. To je stari most pri Radgoni in most pri Murskem Središču. Oba mosta ležita na periferiji. V sredini spodnje murske doline, kjer bi bila zveza najnaravnejša in promet najživahnejši, Madžari niso pustili zgraditi mostu, ker so se bali, da bi se prekmurci Slovenici preveč siki s štajerskimi. Celo tisočletje sta bila ločena oba dela panonskih Slovencev; šele sedaj, ko nas je zgodovinski preobrat osvobodil in združil, je jugoslov. vlada zgradila nov most, ki naj trdno veže Prekmurce in Muropljce ter jih krepí v ljubezni do svobodne domovine.

— K otvoritvi mostu pri Verzeju pridejo baje tudi minister saobračaja, poljoprivrede in vod. javnih del in pomočnik ministra notr. zadev.

— Pri žel. zvezi s Prekmurjem stopa v ospredje nova varijanta in sicer bi se naj dosegel spoj s progo Pragerko—Čakovac pod Središčem ob Dravi. Nadaljevanje te proge bi bila proga Varaždin—Koprivnica. Za oboje se je izrekla vojaška oblast.

— III. vseslovenski trgovski shod. Trgovski gremij opozarja vse trgovstvo Maribora in okolice, da se vrši letošnji t. j. III. vseslovenski trgovski shod dne 30. aprila ob 9. uri v Narodnem domu v Celju. Naša stanovska dolžnost in pa težke razmere, s katerimi nam nalaga dolžnost, udeležiti se v velikem številu imenovanega shoda. — Kdor namerava v Celju prenočiti, naj se obrne na Trgovski gremij v Celju.

— »Smetana« v Zagrebu. Dne 21. t. m. pop. so dospeli v Zagreb člani praškega pevskega društva »Smetana«. Na kolodvaru so bili sprojeti od predsednika pevškega društva »Kolo«, od zastopnikov raznih pevskih društev, od jugoslov. Rokola in mnogobrojnega občinstva. Zvečer je bil v konservatoriju prvi koncert, ki je sijajno uspel. Danes se vrši drugi in zadnji koncert »Smetane« v Zagrebu, nakar odpotuje zbor dalje.

— Nezgode pri streljanju. Posesnik Cimerman na Krapju pri Ljutomeru je dobil od občine smednik, da naj strelja za vuzem. Nabil je možnar, ga postavil po koncu ter užgal vžgalno vrvice. Mislil, da še ne gori, je užgal še eno vžgalico; v tem trenutku pa počí strel ter mu odtrga lobanjo. Bil je pri priči mrtev. Zapušča vdovo s 4 otroci. — Nekemu viničarju na Gomiji pri Sv. Bolfenku pa je strel odtrgal palec desne roke. Dobro bi bilo, da nastopi oblast z največjo strogoščjo zoper to neumno navado, ki povzroči vsako leto smrt ali pohabljenje preostanega starila ljudi.

„Crna deska“.

Naj nam častiti kolega »Naprejek« dovoli, da se poslužimo tudi mi naslova v svrhu objave raznih stanovanjskih škandalov, ki jih uganja njegov vrli somišljenik g. župan Grčar v Mariboru. Objavili bomo odslej pod tem naslovom vse konkretne in z dokazi podprte slučaje nesocijalnega in nečloveškega postopanja tega mogotca, ki preko obstoječih določb dela krivice baš malim ljudem, da se ne zameri velikim. Vse prizadete pozivamo, da nam da do razpolago tozadevni material, da se ta Avgijev hlev začne čistiti. Evo:

I.

V Cvetlični ulici št. 8. stanuje že dalje časa neki železničar s svojo bolno ženo v podstrežju dvoriščne stavbe. To »stanovanje« je bolj podobno kokošnjaku, kakor pa človeškemu stanovanju. »Soba« mari kake 3 do 4 m v kvadratu ter ima razen štedilnika, ki si ga je »vročni« železničar sam postavil, le še ena postelja prostor. Presrečni lastnik tega stanovanja že nad eno leto prosjači krog slavnega stanovanjskega urada, žegar gospodar in vladar je naš dižni g. župan Grčar. Železničar ima pa to smolo, da po svojem prepričanju ni internacionalce. Toda to bi še ne bilo tako hudo. — V isti hiši pa stanuje v obsežnem stanovanju neki Franc Wolf, baje velik prijatelj Nemcev, ki trguje s vsem, kar mu pride pod roko: s kolesi, vžigalicami, otroškimi vozički in drugim. Pred približno dvema mesecema se je priselil v Slovensko ulico št. 16, iz svojega stanovanja v Cvetlični ulici 8 pa je napravil skladišče. Kljub temu, da je železničar prosil za to stanovanje, mu ga stanovanjski nrad ni nakazal. On z bolno ženo naj tiči v svojem kurniku, »trgovec« Wolf pa se šopiri v dveh stanovanjih, katerih eno uporablja za skladišče v katerem ima točasno — dva stara kolesa. Ta slučaj je važen onega, ac je župan nprava osamelo mater, c tokom-dijav, c tekom 21 ur vteč na cesto.

II.

Postopaje šefa stanovanjske oblasti v slučaju zasega stanovanja Dr. S. v Majstrove ulici 5 je tako tipično, da se morano z zadevo v tretjič pečati.

Prvo: kratki historijat zadeve.

To stanovanje zasega g. Grčar menda že v tretjič. Prvič ga je zasegel meseca decembra 1921 v korist državnega uradnika, ki pa na to stanovanje, kot zaaj neprimerno niti reflektiral ni; drugič v mesecu januarju t. l. in v tretjič sedaj — obakrat v korist trgovca z avtomobili, ki razpolaga gotovo z znatnim kapitalom. Ker gospodu Dr. S., ki je državni uradnik in je pred par dnevi nastopil v Celju svoje novo službeno mesto, niti v decembru niti kasneje ni bilo nakazano niti zasuđerano drugod stanovanje, je stanovanjski senat v Ljubljani na zadevni ugovor netemeljni izrek zasega z odločbo 14. 3. 1922, Opr. št. VII-3137—22 kasiral. Za g. Grčarja kot nedosegljivo kapaciteto v razsojanju administrativnih in socialnih problemov pa seveda ukrepi druge instance niso merodajni. Pri tem pa, kakor znano, igrajo v prvi vrsti županovi osebni občiri prijateljstva do osebe g. tasta trgovca z avtomobili, ki hoče na vsak način priti do rečenega stanovanja v Majstrove ul.; čeravno mu kot zakoncu brez otrok stanovanje 3 sob po zakonu niti ne pristaja.

Pa kaj briga g. Grčarja zakon, merodajnejša zaaj je pri kozarec vina dana beseda in obzir prijateljstva. Radovedni smo doznati, kako si predstavlja g. Grčar izvršitev te zasege ko dosedanja imetnik stanovanja nima prav nobenega izvida na stanovanje na svojem novem službenem mestu.

Sodbo, če je način postopanja g. župana zakonit, moralen, odnesno socijalno pravičen — prepuščamo javnosti. Pri tej priložnosti bodi nam dovoljeno pribiti le še to, da nam je tudi znano, da hoče spraviti g. župana gospoda Dr. P. tasta navadenega trgovca z avtomobili, v stanovanje dr. Trencar, čeravno je dosedanje stanovanje dovolj veliko, da bi mogli stanovati v njem dve družini. Za te praktike g. Grčarja naj bi se malo več pobrigali njegovi somišljeniki, gospodje socijalisti.

Poslužili bomo še z več podrobnostmi.

JDS.

Seja izvrševalnega odbora demokratske stranke se vrši 23. t. m. ob 10 uri dop. v dvorani ljubljanske kazine. Navzoč bo strankin predsednik Ljuba Davidovič, ki prispe v Ljubljano v soboto 22. t. m. V soboto zvečer je njemu na čast družabni večer.

Demokratski družabni večer v Mariboru, ki je bil določen na 6. maja, je načelstvo mariborske demokratske organizacije z ozirom na to, da je za isti več. napovedal Sokol svojo akademijo, odgodilo na 10. junija. Ta dan se vrši demokratski družabni večer nepreklicno v obeh dvoranah Narodnega doma.

Mariborske vesti.

Maribor 22. aprila 1922.

m Imenovanje. Za policijskega pisarja II. razreda ambulante železniške policije v Mariboru je imenovan Dragoslav Milošević, za pisarja istega razreda pri policijskem komisarijatu v Mariboru pa Ilija Dragičević.

m Sestanek zasebnih uradnikov in nameščencev. Zasebni uradniki v Mariboru so sicer organizirani po posameznih skupinah, skupne organizacije pa nimajo. Ker so že vsi stanovi organizirani, je nujna potreba, da se združijo tudi zasebni uradniki in nameščenci v močni skupni organizaciji. V ta namen se vrši nocoj ob 20. uri širši sestanek v dvorani gostilne Orovič, ki naj izvoli pripravljajni odbor v svrhu sestavitve pravil in izvršitve organizacije zasebnih uradnikov mariborske oblasti. Ker je ta sestank zelo važen, se prosi sigurne udeležbe vseh zainteresov. Sestanek bo torč v dvorani gostilne Orovič in ne v mali dvorani Narodnega doma, kakor se je svoječasnoro počelo.

m Velikanski požar v Bitolju je zopet kričel opomin Mariborčanom, da v čim izdatnejši meri podpro akcijo gasilnega društva za nabavo autoturbinske brizgalnice. Če vsak trgovec, obrtnik, podjetnik in hišni posestnik prispeva po svojih močeh, bo gasilnemu društvu nabava izdatno omogočena. Vsakdo pa naj pomisli, da je to le njemu v prid, kajti le dobro opremljena požarna bramba zamore uspešno pomagati v nesreči.

m Izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu. Mariborska podružnica SPD priredi dne 23. aprila t. l. prvi spomladni izlet k Sv. Duhu na Ostrem vrhu, kjer se isti dan vrši veselica v prid šolski mladini. Odhod z vlakom do Fale ob 5 uri zjutraj. Sestop po dogovoru. Izlet vodi gosp. ravnatelj Jaka Zupančič.

m Trgovski nastavljenici se opozarjajo, da je v smislu kolektivne pogodbe I. majnik prost. Osrednje društvo trgov. nast. za Slovenijo, krajevna skupina Maribor.

m Stari dravski most je sicer izgnil, njegova korenina pa so ob levem bregu še ostale. Podiralci so v sredini sicer izruli stebrovje, ob kraju pa so ga le prižgali, tako da štrli še malo pod gladino sedaj narasle vode, kar je posebno za splave jako nevarno. Prva posledica tega je bila, da je v četrtek zadel na podžgano stebrovje nek eplav, ter obtičal. Vsi naporí spraviti ga iz zagate, so sprva ostali zaman, le skrajnemu naporu se je posrežilo komaj včeraj splav zopet osvoboditi. Dolžnost merodajne oblasti bi bila, prisiliti podiraleca, da odstrani tudi še te zadnje ostanke, ker sicer je mogoče, da se dogode tudi še večje nesreče.

m Cercle français priredi v soboto, 29. aprila ob 18. uri v slavnostni dvorani moškega učiteljskega prvo francosko predavanje. G. Lucien Tesnière, profesor francoskega jezika na ljubljanski univerzi, bo govoril o novejši francoski literaturi. Vsi prijatelji francoskega jezika in slovstva, člani društva in nečlani, so povabljeni. — Društvena čitalnica — v gimnaziji, priličje na levo — je odprta v torek, sredo, petek in soboto od 18. do 20. ure.

m Glas iz občinstva. Že prva notica o nameravani prireditvi koncertnega mojstra gosp. Cibulevskega je vzbudila med občinstvom veliko zanimanje, ki nam je izrazilo željo, da naj bi gosp. Cibulevsky ponovil na svojem koncertu krasno simfonijno sliko »1813 let«

Cajkovskega. Opozarjamo gosp. Cibulevskega na to željo občinstva.

m Predavanja o elektriki. Kakor smo že poročali, priredi Ljudska uni-versa ciklus predavanj o elektriki. — Predava g. prof. Pečovnik. Prvo predavanje se vrši v ponedeljek dne 24. t. m. ob 1/20. uri v fizikalnem kabinetu državne gimnazije. Vse one, ki niso imeli prilike se v srednjih šolah seznaniti s fizikalnimi problemi, zlasti z elektriko, vabimo k številni udeležbi.

m Cankarjev večer v Ljudski univerzi. Sinočni literarni večer je bil posvečen Ivanu Cankarju, onemu pisatelju, ki ga vedno bolj razumevamo in čislamo, čim bolj se odmika od nas doba njegovega življenja. Večer je otvoril g. prof. Fava in podal za uvod važnejše momente iz Cankarjevega življenja, ki ga označujejo kot človeka. Na to je režiser našega gledališča g. Milan Skrbinišek čital odlomke iz Cankarjevih spisov, tako n. pr. iz »Erotike«, »Zgodbe iz doline šentflorjanske«, »Podobe iz sanj«. Ker je v Mariboru g. Skrbinišek dovolj znan, ni treba niti povdarjati, da je bilo njegovo čitanje res mojstrsko, polno življenja in intenzivnega sočustvovanja s Cankarjem. Pozoren slušatelj je spoznal mnogo novo lepo nijanso, ki jo je pri navadnem čitanju Cankarjevih spisov popolnoma prezrl. Hvaležni smo g. Skrbinišku za njegovo res umetniško prednašanje. — Prihodnjič se vrši diskusijski večer. Podrobneje še poročamo.

m Število za jetiko umrlih pri Magdalenski župniji. Od leta 1875.—1920. Umrlo je v celem 20.228 ljudi, od teh je 4046 za jetiko umrlo. V bolnici sami je umrlo 2.535 in izven bolnice 1.511 za jetiko. Statistika je doznala, da število za jetiko umrlih raste in da grasi-razo posebno med delavci (476), železnikarji (825) mizarji, kolarji (107), kovači (101), zidarji 62, čevljarji 78, krojači 83 itd., natančnejši podatki sledijo. Navedene številke najjasneje govore, kako potrebna je bila ustanovitev protitub. lige. Dolžnost občinstva je pa tudi, da isto na vseh poljih podpira.

m Ambulatorij protituberkulozne lige. Na včerajšnji odborovi seji se je sklenilo, nabaviti za ambulatorij vse moderne aparate v svrhu zdravljenja jetike. K temu spada višinsko solnce (Quarzlampe), Kromayerjeva svetilka, Finzenov aparat itd. Ni potreba povdarjati eminentne važnosti, tega ukrepa, ker bodo aparati služili v blagorin zdravljenje za jetiko obolelih in bodo dostopni vsakemu, ki je reven in podpore vreden. Ker je nabava teh aparatov z velikimi finančnimi stroški zvezana, se obrača tem potom odbor protituberkulozne lige v imenu tisočev siromakov in bolnikov na naše mariborsko občinstvo, da se odzove njegovi prošnji in podpre akcijo! Tudi tu naj velja geslo »Odpr roke odpr sree, otiraj bratovske solze...!« Vodstvo akcije same sta prevzela g. soproga župana Grčarja in doc. dr. Matko, ki sta trdno prepričana, da bosta pri Mariborčanah našla isto razumevanje kot doslej!

m Pomožna akcija za stradajoče v Rusiji. V ponedeljek ob 20. uri se vrši v mali kazinski dvorani seja širšega odbora pomožne akcije za Rusijo. Zastopniki društev, strank in drugih udeleženi korporacij naj se te seje zanesljivo udeležijo. — Danes, v soboto tvečer, ob 20. uri imajo sejo obrtniki.

m Marijonetno gledališče. Jutri v nedeljo ob 16. uri se vrši v mali dvorani Narodnega doma peta predstava Marijonetnega gledališča. Na sporedu sta 2 igri: »Gašparček slikar« ter »Začarani dežnik«. Vstopnina 1 Din.

m Ljudski knjižnici je daroval g. Maks Hermann, ravnatelj Centralne banke v Mariboru, 1000 K. Priobčujemo z zahvalo, drugim v posnemaje podpiranja te najvažnejše mariborske kulturne institucije!

m Strogi pasji zapor je odredil mestni magistrat mariborski za celo mestno občino Maribor, ker se je zopet pojavil slučaj pasje stekline. Opozarjamo pešestnike psov, da morajo vsi psi nositi nagobčnik ter se morajo voditi na vrvi.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in izozemski listi, Eleganten Bar. — Dnevno koncerti.

m Na cesti onesvestil. V petek dopoldne je postalo nekemu Jakobu Gačniku, hlapcu iz St. Lenarta na Aleksandrovi cesti slabo in nenadoma se je zgrudil nezavesten na tla. Spravili so ga na bližnjo stražnico, odkoder ga je rešilni oddelek prepeljal v bolnico.

m Nočna služba v lekarni. Prihodnji teden ima nočno službo lekarna pri sv. Arehu na Glavnem trgu.

m Sinžbo strojnika išče ruski begunec z dolgoletno prakso in jugoslov. državnim izpitom. Inteligentni mož, pozna slovenščino. Sposoben za vse stroje. Ponudbe sprejema uredništvo »Taborac«.

m Opozarjamo na inerat tvrdke Miloš Oset, trgovina s špicerijskim in kolonijalnim blagom na Aleksandrovi cesti št. 45.

m Darovi za ambulatorij Protituberkulozne Lige v Mariboru. Požrtvovalnost našega meščanstva za človekoljubno idejo Protituberkulozne Lige presega naravnost vsa pričakovanja. Ambulatorij opremijo brezplačno naše tvrdke, ter so v ta namen darovale vse potrebno. Tu prinašamo v kratkem seznam darovalcev in darov. Darovali so: Tvrdka Martinz v Gosposki ulici linolej za tla v čakalnici in v garderobi. Tvrdka Zelenka v Šolski ulici opremi čakalnico s klopmi, stoli in mizami. Tvrdka Karl Lotz v Jurčičevi ulici je dala na razpolago železne traverze in vso železnino, ki se rabi in posoda za odpadke. Krojač Jakob Kele v Stolni ulici je dal napeljati električni tok od ceste do stanovanja ter živa zastoj 2 zdravniška plašča. Tvrdka »Eline« v Vetrinjski ulici vpelje brezplačno električni tok ter opremi lokale za lučmi. Tvrdka Philipp v Vetrinjski ul. napravi tablo za pročelje z napisom »Ambulatorij Protituberkulozne Lige«. Gostilničar Spatzek na Aleksandrovi cesti prevzame brezplačno na večerjo à la carte ligino sestro. Tvrdka Riha v Šolski ulici instalira vodovod. Tvrdka Preac, Glavni trg, Worsche v Gosposki ulici ter Gajšek na Glavnem trgu so darovale blago za 6 zdravniških plaščev. Tvrdka Durjava, Gregoričeva ul. šije brezplačno 6 plaščev. Uhler Ludvig, Glavni trg in Nedog Pavel, Aleksandrova c. sta dala 6 brisač in 6 otirač in slednja tvrdka prevzame tudi vsa kemična čiščenja perila. Tvrdka Karl Preis, Gosposka ul. je darovala pisalno mizo, 3 stole in 8 m platna za napis. Urar Karl Karner, Slovenska ul. je daroval stampiljo. Tvrdka Podgoršek, Slovenska ul. daruje 10 mask za obraz. Mariborska tiskarna je dala 5000 receptnih formularjev. Slikar Anton Vaupotič, Glavni trg, je prevzel plekanje sob. Tvrdka Rakovac, Cankl. Medic v Gosposki ul. je darovala 10 kg oljnatih barv. Trgovca Schweighofer, Koroška cesta, je daroval barvo za pleskanje, vrečo gipsa, 50 kg »Malertona« in 10 kg oljnatih barv. Tvrdka Goleš, Meljska c. je darovala 10 kg emajlove beline, ter 10 kg oljnatih barv. Tvrdka Zabuškošek je darov. 10 kg emajlove beline. Trgovca Fr. Majer, Glavni trg je daroval blaga za 2 zdravniška plašča. — Lekarna Vidmar daruje stojalo za dežnike. Tvrdka Rud. Kiffmann je dala 200 kosov opeke, 25 kg cementa in 6 sodov apna. Pečar Heričko, Tattenbachova ul., izmenja peči z belimi, higijeničnimi, ki se dajo sigurno in varno oprati. Tvrdka Vilko Weixl, Jurčičeva ul., je darovala veliko trgovska knjigo, urejevalnik in druge pisarniške potrebščine. Produktivna zadruga mizarških mojstrov daruje omaro za knjige in malo omarico za domačo lekarno. G. nadravatelj kaznilnice je dal na razpolago delavce ter prevzel tudi mizarška dela. Gospa Bayersvaty je kot hišna gospodinja dovolila brez nadaljnjih pogojev vso prezidavo. Mestna plinarna vpelje plin. Tvrdka Roglič, Koroška cesta je darovala dva para boljših čevljev. Tvrdka Žjaneš & Horvat, Kralja Petra trg, je darovala 10 brisačk. Tvrdka Suštarič, Glavni trg, je darovala 4 otirače. Tvrdka Mastek, Gl. trg, je darovala 5 m najfinejšega blaga za obleko za sestro. Melistvoja je darovala fino svetiljko za mizo z žico in drugim. Tvrdka Worsche je darovala naknadno še obleko za sestro. Tvrdka Skrabl je darovala 5 m. blaga za sestro. Cirilova tiskarna je darovala ambulatorijne karte. Pohranjanje darov se še nadaljuje. Laga je

sklenila obenem tudi pričeti z nabiranjem za moderne aparate, da stavi v svrhu zdravljenja na razpolago električne žarke. Obračamo se torej do občinstva, da daruje po svojih močeh za to veliko in važno človekoljubno stvar.

Ptujske vesti.

Razmero na ptujskem magistratu. Minuli so velikonočni prazniki, mesec april se bliža k svojemu koncu in del uradništva se ni prejel svojih bornih plač. Učiteljstvo mestno glasbene šole je prejelo pred prazniki po par sto kronic predujma na njihove že itak borne plače. Mestno uradništvo je paralelno z državnim uradništvom in mu toraj tudi grede draginjske doklade državnih uradnikov. Te doklade je pripoznala država svojemu uradništvu s 1. jan. 1922 in je razliko za 45 dni že izplačala 1. aprila t. l. ostanek pa izplača 1. maja. Enako so storili tudi vsi trije ostali magistrati v Sloveniji. Ie ptujski magistrat je bela vrana, kajti mestni očetje so se medsebojno dogovorili, da naj se priznajo uradništvu nove draginjske doklade šele s 1. majem tekočega leta. Javni uradnik, nameščeneč je že itak uboga para, zapuščena od Boga in celega sveta, pa ne dobi niti tistega, kar mu postavno pripada. Svoječasno se je »Jugoslavija« zaletavala v bivši mestni svet, da ne izplačuje redno svoje uradništva, toda pribiti moramo, da kaj tacega se na mestnem magistratu še ni doživelo. Kakor je videti iz vsega, se je postavil ptujski mestni svet res na socialno in res pravo socialno stališče, katero se glasi: »Prikrajšaj nastavljenca, kjerkoli ga moreš, saj on lahko živi od zraka.« Ako bi se to zgodilo pod vodstvom demokratskega župana, bi bruhal zoper demokrate vsi listi na naš strupen ogenj. Uradništvu odnosno nastavljenecem se je v resnici pripoznal enkratni nabavni znesek in sicer le vsled tega, ker so tega pripoznale svojemu uradništvu ostale tri avtonomne občine v Sloveniji. Popolnoma drugače pa se postopa z delavstvom. Pred kratkim so se delavstvu povišale mezde za 50% in sedaj zahtevajo zopetni povišek mezd. Mi nismo nasprotniki delavstva in njihovih zahtev, saj uvidimo, da je življenje pri današnjih razmerah v resnici jako težavno. Gospodje občinski odborniki, ki odločujejo in rešujejo uradniško vprašanje, pa naj pomislijo, da ima uradništvo ravno tako velik želoček kot kdo drugi ter mora biti tudi stanu primerno oblečeno. Iz cele zadeve nam je zopet podana slika, kako naklonjene so uradništvu stranke, ki na shodih najbolj besedičijo in obljubljujejo uradništvu gradove. Mi pa ostanemo na stališču: »dajte vsakomur svoje, kar mu postavno pripada« in pri tem geslu tudi ostanemo.

Po zasneženih pokrajinah Volge koraka smrt; z dolgimi koraki stopa in njena žetev je obilnejša kot je bila v vojnih letih. Če bomo gledali nanjo prekrižanih rok — kaj bo rekla o nas zgodovina, kaj si bodo mislili naši otroci, bodoči rodovi? Zapisali nas bodo v zgodovino kot generacijo, kateri je pet vojnih let vtisnilo toliko sebičnosti in okrutnosti, da je lahko mirnega srea prenela umiranje milijonov svojih bratov in sestra.

NANSEN.

Tudi pri nas se zbira za gladajoče v Rusiji. Odpr roke, odpr roke...

Narodno gledališče.

Repertoar:

Sobota 23.: »Naznani prijatelj«. Abon. A. Nedelja 23.: »Prababica«. Ljudska prelat. Laven abon.

Ljudska predstava. V nedeljo, 23. aprila ob 19^h se vrši v Narodnem gledališču ljudska predstava »Prababica«. Delo je polno romantične očarljivosti. Predstava se vrši ob znatno nižjih cenah, tako si vsakdo lahko ogleda

da to zanimivo predstavo, ki bo zadnjokrat v tej sezoni.

Gostovanje ge. Gusti Danilove. Še enkrat opozarjamo na zanimivo gostovanje ge. Gusti Danilove, katere nas poseti v torek 25. aprila. Ga. Gusti Danilova zastopa med sodobnimi jugoslovanskimi gledališkimi umetnicami brezdvomno eno najodličnejših mest. Za svoj poklic se je izobrazila mnogo let v tujini. Letos je otvorila v Ljubljani lastno dramatično solo, katere gojenci pod večšo roko lepo napredujejo. Baje se pripravlja ga. Danilova zopet na daljše potovanje v Ameriko. Pri nas bo nastopila v »Pavlači Lady Windermere« v vlogi Miss Erlyanne.

Kulturna in umetnost

x 8 številka »Kresa« ima sledečo vsebino: A. Cerkvenik: Prostitutka Zoša (nadaljevanje). Jos. Suchy: Kaznovana pohotnost (Staroindijska pripovedka s tremi slikami). E. Tiran: Zgodba o zlati lasnici; pesmi: Gavran kriče, prokletstvo vojne; I. S. Turgenjev: Razgovor; vestnik: Telovadba, gladojoča Rusija. Gospodinjstvo. Književnost. Slike. — Celoletna naročnina znaša 160 K, posamezna št. 16.

x Njiva. Prejeli smo 1.-2. številko drugega letnika naše odlične revije »Njiva«. Vsebina je sledeča: Bogdan Gavrilović, O živih silah narodnega edinstva. — Varaždinec: Hrvatska državna tradicija i Jugoslavija. — France Veber, Ob Einsteinovi teoriji. Listek: Fr. Dešić, Monakovska »Jugenda« ob pričetkih naše moderne. Pregled: Notranjepolitični. Zunanjepolitični. — Književni. Na ovitku: Beležke.

x Trezvenost. Glasnik društva trezvenosti kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Primili smo 4. broj odličnog lista, koji izlazi troškom Ministarstva narodnog zdravlja kao glasnik protualkoholnog pokreta u našoj državi. — Medju prilozima istice se dr. Daničevićev izvješće o XVI. medjunarodnem kongresu protiv alkoholizma. Zanimljiv dio lista jest onaj pod naslovima: »Zrtve alkohola« i »Lijepe pojave«. — Ovom se stranicama susreće crna čovječja bijeda sa uzvišenošću moralnog čovjeka-antialkoholika. Steta što nije ovaj list i u našim krajevima popularniji.

x »Novi Život«. Primili smo 3. svesku IX. knjige ugledne srpske revije »Novi Život«, koja izlazi svake subote pod uredništvom Ljube Jovanovića. Najnoviji broj imade sledeći sadržaj: I. Politika. Pogled na političko stanje Rusije do revolucije 1917. godine. (Mih. Stojnović); Vanbračna mati i dete (dr. D. Arangjelović); Plodovi suvoborske bitke (generalštabni pukovnik Svetislav T. Milosavljević). Spoljni pregled. Političke prilike u Velikoj Britaniji (prof. dr. Drag. P. Subotić). Finansijske i narodna privreda. Naše etičke slijeve (Milivoj M. Savić). Književnost i nauka. Večernje sunce (Pannović). Beležke.

x »Vers la santé«. Prejeli smo marčevno številko mednarodnega mesečnika za zdravstvo, ki ga izdaja v francoskem jeziku »Liga društev Rdečega križa«. Na uvodnem mestu prinaša daljšo razpravo Marije Binbaumowne »La Croix Rouge polonaise« (Poliski Rdeči križ). Tu čitamo marsikateri zanimiv podatek o zdravstvenih reformah in organizaciji zdravstva na Poljskem. Raznovo izpopolnjujejo lepe ilustracije. Ne hote bi si želeli, če bi čitali kaj takega tudi o Jugoslaviji in o jugoslov. zdravstvenih razmerah. Drugi članki se pečejo za mednarodno - higijenični vprašanja. Zanimiva je zlasti studija prof. dr. Frédérica Huberta o stanovanjski bedi z ilustracijami, naše bojevnike proti tuberkulozi bo zanimal članek »La lutte contre le tuberculose en France«.

x »L'Europa Orientale«, italijanska revija, ki izhaja mesečno v Rimu, pri naša stalno informativne vesti o slovanskem svetu. Revija piše tudi o naših jugoslovanskih gospodarskih, političnih in kulturnih prilikah, samo da doznava — za naše življenje iz tujih listov, predvsem ruskih in čeških. V februarški številki piše tudi o knjigi Mihla Kesa o Danteju, ki izide v kratkem v Trstu v slovenskem in italijanskem jeziku. V tem poročilu govori ob- o njih mestih »Božanske kome«

diše, ki se nanašajo na Jugoslavijo. Priporočljivo bi bilo, da bi se kdo izmed nas potrudil informirati ta nepri- stranski list o naših razmerah.

x Predhistorični človek in astronomija. V pariški akademiji znanosti je nedavno razrešil profesor Bigourdan vprašanje, da li se je že predhistoričen človek bavil z astronomijo. Profesor Bigourdan se je posebno mnogo pečal o črteži, katere je bil našel znani geolog Baudoin ter odkril, da nekateri pred- stavljajo razpored zvezd Plejad. Vsak črtež predstavlja grupo po 10 zvezd, do- čim zamoremo dandanes s prostimi o- čmi videti le 7 zvezd te grupe, vseh de- set pa le z dalnogledom, ali kvečjemu z vrha kakke prav visoke gore. Bigour- dan kameni dobi že vedeli, da se zvezde vidi bolje z visokih vrhov nego iz ni- žine. Mogoče pa je tudi, da so tedanji ljudje imeli boljši vid nego ga imamo mi dandanes, oziroma da so bile Pleja- de takrat svetlejšje, kar je še najbolj verjetno, ker je znano, da solnca, in Plejade so solnca, polagoma ugašajo, kakor ugaša tudi naše solnce in kakor je ugasnila nekoč naša zemlja.

Sokolstvo.

o Telovadno akademijo priredi »Sokol- sko društvo v Mariboru« v soboto, 6. maja v veliki dvorani Nar. doma. Obširnejši spored se objavi pravočasno. Prosimo druga narodna društva, da se ozirajo na našo prireditev. Odbor.

o Sokolski Vjesnik župe zagrebačke. Primili smo treči broj lista »Vjesnik Sokolski« župe zagrebačke. Kako svo- jim opremom, tako i sadržinom ovaj broj lijepo odlikuje u našoj sokol- skoj štampi, pa će u njemu naći gradje koli naša sokolska društva, toli i svaki onaj koji se interesira za Sokolstvo. Mi sa svoje strane list osobito prepo- ručamo kao uzorno uređivano jugo- slavensko Sokolsko glasilo. Uvjereni smo, da će se ovaj list proširiti po svim našim krajevima, a to tim više što mu je pretplaća minimalna, godišnje 15 dinara a šalje se na upravu lista Za- greb, Nova ces. br. 123.

o Vsem bratom in sestram. O priliki I. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Ljubljani priredi se razstava, kate- ra naj bi kolikor mogoče natančno po- kazala razvoj sokolske ideje. Da bo mogoče doseči to namero, je treba na- brati ves material, ki se nanaša na Sokolstvo od početka ustanovitve so- kolskih društev do danes, in se radi te- ga obračamo do vseh starejših bratov, da nam dajo vse predmete, katere imajo še v posesti in jih mogoče hra- nijo kot stare spominke za razstavo na razpolago. Vsaka stvar se bo lastniku vrnila na zahtevo, v nasprotnem slu- čaju pa jo porabimo za sokolski muzej. Ako treba, se predmeti prevzamajo po posebnih odposlancih in se prejem istotako potrdi. Pri poštni pošiljatvi naj se pridene seznam predmetov in naznani eventualne želje. Pri drago- cenih predmetih naj se iste že pred od- pošiljateljico naznani, da se bo imelo posebno paznjo na nje. V trdnem pre- pričanju, da imajo bratje Sokoli še dosti tozadevnih predmetov v svoji po- sesti in da jih bodo radevolje dali raz- polago za razstavo, prosimo vse brate, da nam do konca maja 1922, najkasne- je vse predmete naznanijo, katere na- meravajo vposlati.

o I. jugoslovenski vsesokolski zlet. Dela na telovadišču vzlic slabemu vre- menju napredujejo. Telovadišče bo sta- lo ogromne svote, tako n. pr. samo tri- bune ca. 11.000.000 kron. Zletni znak za člane in članice se bode pričel razpo- šiljati v mesecu maju na posamezna društva oziroma župe. Posamezniki se naj ne obračajo na Savez zaradi znaka, ker ga dobe edinole pri društvu, kate- rega članj so. Cena znaku je določena na 80 K. Znak dobi samo oni, ki je bil član kaknega sokolskega društva 31. marca t. l. Oni, ki so pristopili k so- kolskemu društvu po tem terminu, ni- majo pravice do znaka. Član z znakom

ima prost vstop k vsem prireditvam na telovadišču, in sicer na stojišče članske tribune, dalje ima pravico do prostega prenočišča in prost vstop v sokolsko razstavo ob zletnih dnevih, to je 13., 14. in 15. avgusta in prost vstop v deželni muzej. Jugoslovenski Sokol- ski Savez ima v zalogi krasne barvaste razglednice. Pozivljamo vsa društva in Sokolstvu naklonjene trgovce, da jih naročajo pri JSS, Narodni dom. Ce- na razglednici je 2 K. Pri večjih naro- čilih 10% popust. Garancijski fond v znesku 5 Din. od vsakega posameznega člana je plačala že večina žup za vsa v njih včlanjena društva. Župe, katere še niso plačale garancijskega fonda pozivljamo, da to store brez odlašanja. Posamezni člani se obračajo že sedaj na stanovanjski odsek privatnih stanovanj. Opozorjamo pa vse član- stvo, da naj se tozadevno obrača le na svoja društva in naj potem društva oziroma župe sporoča potrebno, ker se bode posameznikom pri tako ogrom- nem številu udeležnikov težko ustree- glo. V predzletnih dneh, to je 30. ju- lija in 6. avgusta se vršita dva javna nastopa, in sicer: dne 30. julija nasto- pi naraščaj iz cele države s predpisa- nimi prostimi vajami, isti dan se vrši tudi tekma naraščaja na telovadišču. Dne 6. avgusta je nastop srednješol- skega dijaštva in vojaštva. Isti dan se vrši tudi tekma vojakov, ki bo obse- gala skok v višino, skok v daljino, me- tanje kamna, tek na hitrost in preko- račenje treh lesenih plotov v popolni vojaški opremi. Župe in društva, ki so v sedežih posameznih garnizij, naj sto- pijo v stik z vojaško oblastjo ter pre- skrbiijo po možnosti za vojaške potreb- ne vadiatelje. Sokolstvo vabi k nastopu samo one brate vojaške, ki se za nastop javijo prostovoljno. Vsak vojak, ki bo tekmoval, mora tekmoovati v vseh panogah predpisane tekme. Isti dan, kakor vojski nastopi tudi jugosloven- sko dijaštvo iz srednjih in meščanskih šol. Tehnično vodstvo ima v rokah društvo telovadnih učiteljev za Slove- nijo. Za nastop dijaštva vlada po vseh srednjih in meščanskih šolah naše dr- žave veliko zanimanje in prihajajo številne prijave. Ker so sedaj še počit- nice, pridejo dijaki iz počitnice za ne- kaj dni v Ljubljano, kjer bo vse po- trebno preskrbljeno za stanovanje in prehrano dijaštva.

Zahtevajte v vsaki go- stini „Tabor“.

Gospodarstvo.

g Carine prost uvoz inozemske ko- ruze. Zadrzna zveza v Celju nam po- roča, da ji je ekonomsko-finančni ko- mitet ministrstva z odlokom od 13. f. m. dovolil carine prost uvoz 30 va- gonov inozemske koruze za preskrbo pasivnih krajev na bivšem Štajer- skem.

g Na zagrebškem velikem sejmu bo udeležena tudi Poljska s svojo indu- strijo. Postavi dva paviljona, v kate- rih bodo razstavile največje poljske tvrdke razne izdelke poljske narodne in tovarniške industrije.

g Cene češkoslovaškega sladkorja je češkoslov. izvozna družba znižala za pol čel krone pri kg.

ŠAH.

Partiji št. 48 in 49.
Majsterski turnir Pištany. 1 Kolo 8. aprila 1922.
Budimpeštanska obramba.
Beli: Euwe. Crni: Spielmann.
1. d2-d4 Sg8-f6
2. c2-c4 e7-e5
3. d4xg5 Sf6-g4

4. e2-e4	h7-h5
5. Sg1-h3	Sg4xe5
6. Sb1-c3	d7-d6
7. Sb3-f4	Sb8-c6
8. Lf1-e2	g7-g6
9. Sf4-d5	Lc8-e6
10. Sc3-b5	Ta8-c8
11. f2-f4	Se5-g4
12. Sb5xa7	Sc6xa7
13. Dd1-d4	h7-c6
14. Le2xg4	c5xg4
15. Dd4xb8	c6xd5
16. f4-f5	g6xf5
17. e4xd5	Tc8xc4
18. d5xe6	Tc4-e4+
19. Kg1-f2	Dd8-b6+
20. Kf2-g3	d6-d5
21. Lc1-f4?	Db6xe6
22. Th1-f1	Sa7-c6
23. Ta1-d1	d5-d4
24. Td1-d3	.Te4xf4
25. Kg3xf4	Sc6-e5
26. Kf4-g3	Se5xd3

Beli se uda.

Odklonjeni damski gambit.

4. kolo 11. aprila 1922.
Beli: Aljehin. Crni: Dr. Tartakover.

1. d2-d4	d7-d5
2. Sg1-f3	Sg8-f6
3. c2-c4	c7-c6
4. c4xd5	c6xd5
5. Sb1-c3	Sb8-c6
6. Lc1-f4	Sf6-e4
7. e2-e3	Se4xc3
8. b2xc3	e7-e6
9. Lf1-d3	Lf8-d6
10. Lf4xd6	Dd8xd6
11. 0-0	0-0
12. e3-e4	d5xe4
13. Ld3xe4	Lc8-d7
14. c3-c4	Ta8-d8
15. Dd1-d2	b7-b6
16. Tf1-d1	Sc6-e7
17. Dd2-c2	f7-f5
18. Le4-d3	Ld7-c6
19. Sf3-e5	Lc6-b7
20. Ld3-f1	Se7-c6
21. Se5xc6	Dd6xc6
22. a2-a4	Tf8-f6
23. Dc2-b3	Kg8-h8
24. Db3-b5	Dc6-e4
25. a4-a5	Tf6-g6
26. d4-d5	e6xd5
27. Td1-e1	Lb7-c6
28. Db5-a6	De4-g4
29. Da6xa7	d5xc4
30. Da7xb6	Td8-g8
31. h2-h3	Dg4-f3
32. Db6xc6	Df3xc6
33. a5-a6	Tg8-a8
34. g2-g3	f5-f4
35. Lf1-g2	f4-f3
36. Lg2-f1	Dc6-c5
37. a6-a7	Tg6xg3+
38. Kg1-h1	Dc5xf2

Beli se udz.

Match Ljubljana-Maribor. Ljub- ljanski šah. klub predlaga, naj se ta match — ki gre za klubovski cham- pionat Jugoslavije — vrši dne 7. maja v Celju. Od Ljubljančanov bodo igrali prof. Ferjan, Jerošov, inž. Vagaja in še 3 drugi. Maribor bo nastopil s približno istimi igralci kakor v matchu proti Zagrebu.

Match Maroczy-dr. Vidmar. V kratkem se vrši v Ljubljani velezanimiva prireditev: Jugoslovenski champion dr. Milan Vidmar in madžarski champion Geza Maroczy igrata 2 match-partiji.

Novi Sad. Dne 12. februarja se je v Novem Sadu ustanovil šah. klub, ki je pristopil savezu in šteje 80 članov. Klubov lokal: kavarna „Elizabeta“. Klubov tajnik A. Nicifor, ki je ob enem savezni redatelj, urejuje v dveh. novc- sadskih listih šah. rubriko.

Iz šahovskega sveta. V matchu Reti-Sämisch je zmagal Sämisch, ki je 4 partije dobil, 1 zgubil, 3 remiziral.

Dr. Vidmar se bo udeležil velikega lon- donskega majsterskega turnirja, ki se začne koncem julija. — Majsterska turnirja v kopaljšču Pištany sta v teku; v skupini A je 19 udeležencev, v sku- pini B 12.

Tržne cene

dne 15. aprila 1922.

1. Meso: Govedina I 12-15, II 00-00, III 00-, sveži jezik 00-10, vampi 5-, pljuča 5-, ledvice 00-10, gobec 00-, možgani 10-, parklji 3-, vime 8-, loj 5-8. — Teletina I 12-15, II 0-, jetra 00-10, pljuča 00-10, ledvice 0-. — Svinjetina 20-22, salo 20-, čreva mast 15-, pljuča 8-, jetra 9-, ledvice 15-, glava 9-, noge 6-50, slanina sveža 20-22, prekajena 25-, papricirana 25-, mast 20-25, prekajeno meso 20-30, prekajene noge 9-, prekajen jezik 25-, prekajena glava 12-. — Drobnica: Kostrunovo meso 00-00, jagnetina 00-, kozje meso 00-, kozletina 20-.

2. Klobase: krakovske 30-, debrecinska 19-, brunšviške 18-19, pariske 19-, posebne 19-, safalade 19-, hrenovke 22-, kranjske sveže 0-, prekajene 00-30, meseni sir 19-, poljske salame —, pretisnjene klobase 14-.

3. Konjsko meso: I 5-7, II 00-.

4. Kože: konjske, komad 88-100, goveje 00-10, telečje 00-15, svinjske 4-475, usnje gornje 90-, podplati 70-.

5. Perutnina: Piščanec majhen 00-, večji 00-, kokoš 37-45, raca 25-30, gos 25-45, golob 5-, zajec domač majhen 750 zajec domač večji 15-.

6. Divjačina: Zajec, domač 00-00, diš 00-00, srna 00-.

7. Ribe: Karpi 00-00, belice 00-, šuka 00-00, žabe (komad) 00-, raki (komad) 0-0.

8. Mlečni izdelki: mleko (liter) 3-4, Surovo maslo (kg) 40-, čajnomaslo 45-, maslo 0-, sir ementalški 120-, polementalški 62-, trapistni 00-35 groyerski 35-00, tilsitski 35-00, parmezan 135-, sirček (komad) 4-5, jajca (komad) 1-125.

9. Pijača: Vino staro 10-12, vino novo 10-14, pivo 475, 1 stekl. piva 250, zganje 22-25.

10. Kruh: Bel (kg) 6-, črn 5-, ržen 00-, zemlja (0 dkg) komad 050-055, mlečni kruh 00-.

11. Sadje: Jabolka I 750, II 00-, bruske I 00-, II 00-, kostanj 00-, limone (komad) 050-1, oranže 1-250, rožiči (kg) 6-, fige 16, dateljni 30-50, mandeljni 30-50, orehi 10-, orehi luščeni 30-, slive posušene 10-.

12. Spécieriško blago: Kava I 45-, II 40-, kava pražena I 50-, II 42-, riž 6-1150, sol 350, poper cel 30-, poper mlet 3250, paprika 3750, testenine 9-, sladkor v kristalu 15-, sladkor v kockah 17-, kvas 1750, škrob pšeničen 10-, rižev 25-, koruzen kis (liter) navadni 120, vinski 2-, olje namizno 25-, bučno 00-25, spirit denat. 13-, milo 14-15.

13. Zito: Pšenica 425, rž 350, ječmen 375, oves 375, koruza 4-, proso 4-, ajda 4-, fižol navadni 4-, fižol rajni 460, grah 00-, leča 15-.

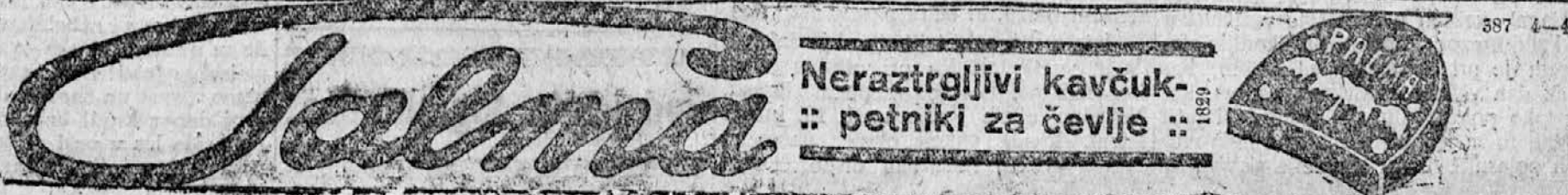
14. Mleviski izdelki: Pšenična moka, 0 700, 1 675, 2 650, 5 00-, kasa 550, je- sprenj 550, olrobi 225, koruzna moka 450, koruzni zdrob 575, pšenični zdrob 750, ječ- menova moka 00-, ajdova moka 1 750 2 60-, ajdova kasa (liter) 6-, ržena kava 750-1150, cikorija 14-.

15. Krma: Seno slako 187-200, seno, kisló 0-, otava 200-000, detelja 0-, ovsena slama 112-125, pšenična slama 00-, ržena slama 00- (za 100 kg).

16. Kurivo: Drva trda 90-100, mehka 75- (za m³), premog, trboveljski 3000, ve- lenjski 175, oglje 125, koks 150 (za 100 kg), petrolej 6-, benoin 00-, karbid 390, sveče 15-.

17. Zelenjava in podzemljice: Endivija (komad) 0-0, motovilec (kupček) 050, zelje zgodnje (glava) 000-0, pozno 0-, karfi- jola (komad) 00-00, špinada (kupček) 050, buče jedilne (kg) 0-, fižol 00-, kifeljčar 00-, —, petersil šopek 025, zelena šopek 025, čebul 8-30, česen 00-9, pora (komad) 025, korenja vrtno 012, navadno 0-, zelenjava za kuhjo (šopek) 025, pesa rudeta (komad) 0-, repa zgodnja 0-0, pozna 0-, koleraba podzemljica 0-0-, krompir, zgodnji 195, pozni 125, hren 350, zelje kisló 0-4, repa kislá 2-.

Salma Neraztrgljivi kavčuk-
:: petniki za čevlje ::

Primarij dr. Mirko Černič:

O zdravem in bolnem slepiču.

Ze zvonec pri vratih je nervozno zapel. Koj nato slišim zasoplo govoricu, da naj nemudoma hitim v sosednjo ulico, kjer je gospe dopoldne kar na lepem prišlo slabo, da ima hude bolečine v trebuhu, da bljuva in ima vročino.

Na postelji leži gospa najlepših let, na obrazu se ji vidi, da hudo trpi. Zila udarja 100-krat v minuti, toplomer kaže pod pazduho 38-8°. Kadarkoli se premakne, so bolečine hujše in sicer okoli želodca in v spodnji desni strani trebuha. Dvakrat je že bljuvala. — Na želodcu ni najti nič posebnega, pač pa je desna spodnja četrtina trebuha trda in zelo boleča, dočim je trebuh povsod drugod mehak in neboleč.

Ko povem, da je obolela za akutnim vnetjem slepiča, se samo od sebe pojavi vprašanje: „Kaj sedaj?“

„Najboljše in najsigurnejše zdravilo je operacija!“

In res se je operacija izvršila dobro uro po tem pogovoru in 10. dan je bila gospa zopet doma pri svoji družini zdrava in vesela, da se je tako hitro odločila, dasiravno je možu, ki ji je svetoval, da naj pokliče kirurga, zatrjevala: „Operirati se pa že ne dam!“

To je tipično obolenje na akutnem vnetju slepiča. In bolniku samemu je v največjo korist, če se odloči za kar moči hitro operacijo, ker le operacija ga reši nedoglednih komplikacij, ki tako rade nastanejo po vnetju slepiča. —

„Kakšna beštija pa je to, slepič? Toliko se sliši zadnjih petindvajset let o njem, prej ga pa nikdo ni poznal.“

Tam, kjer prehaja tenko črevo v debelo, v desni spodnji četrti trebuha, je takozvano slepo črevo, t. j. izbočina debelega črevesa, na katerega temenu se vije izrastek liki glista. Ta glistasti izrastek je slepič. V sredi je votel in njegova votlina je v zvezi s slepim oziroma debelim črevesom. Normalno gre blato po tankem črevesu skozi slepo črevo v debelo. Izločine, ki nastajajo v slepiču, se pomešajo z blatom in valovanje črevesa, peristaltika, jih pomika dalje. Če pa te izločine iz kakršnegakoli vzroka v slepiču zastanejo, se pojavi vnetje in z njim vred obolenje, kakor smo je opisali v začetku.

Da pa pred par desetletji ne bi bilo slepiča, ni res. Le poznali ga niso! To se pravi, slepiča pač, ne pa njegovega obolenja kot samostojne bolezni. Lahke slučaje njegovega vnetja so smatrali lažji in zdravniki za želodčni ali črevesni katar, kot koliko ali grizavico, težka obolenja slepiča s komplikacijami pa za delno ali splošno vnetje mrečne potrebušnice, ki je pokopalo toliko ljudi v najlepši dobi. Moderna kirurgija pa je v svojem nečuvnem poletu posvetila tudi sem in tako rešila nebroj ljudi življenje in jih obvarovala dolgotrajnih mučnih bolezni.

Pa ne samo katar in grizavica sta zakrivila mnogotero hiranje. Prav posebno kosmato vest ima v tem tudi „tifus“. Znano je, da je medicina pred svojim modernim razvojem zdravila samo znake bolezni, ker ni poznala njenega bistva. In take so bile tudi označbe za bolezni. Vsako obolenje, pri katerem se je bolniku omračil duh ali, kakor pravijo, da je fantaziral, je bilo „tifus“. Beseda je grška in pomeni: mrak, megla, omračenje. In naštevati so skoro toliko vrst tifusa, kolikor ima človek organkov: trebušni tifus, živčni tifus, tifus v glavi in ne vem, kje še vse. Moderna patologija pa je pomešala s to tifusovo šaro, dognala bistvo posameznih bolezni in izklesala jasne pojme in precizne označbe. Tako poznamo zdaj trebušni tifus ali trebušni legar kot samostojno bolezen, katero povzročajo tipični bacili in samo ti, nič drugega. In česene oziramo na takozvani paratifus, ki je polbrat trebušnega, tedaj lahko rečemo, da so vsi drugi tifusi izginili, njihov grobar pa je bil mikroskop.

Toda vrnimo se zopet k našemu slepiču! Ni tukaj prilike, da bi učenjaško razlagal, kakšen pomen ima v živalstvu in kako brezpomemben, da, škodljiv atavizem je pri človeku. Ne! Le to, kar vsak dan vidimo in slišimo o njem, kar se tako pogosto dogaja, danes tebi jutri meni, to hočem po mojih skromnih mogeh pojasniti. In to je vnetje slepiča.

Ze prej sem omenil, da je slepič liki vzdolž votla glista in da je ta njegova votlina ali kanal v zvezi z votlino slepega črevesa, po kateri se izcejuje njegovi izločki. Če iz kateregakoli vzroka slepičevi izcedki ne morejo v slepo črevo, če torej v njegovi votlini zastajajo, tedaj postanejo ti zastali izcedki greda, na kateri veselo vzbohotajo bacili, katerih je itak v prebavilih dovolj. Normalno črevo izločuje te bacile sproti, da mu ne delajo preglavic, toda gorje, če natele na zapreko ali zaporo! Tedaj se razmnože v neznanskih množinah, prodro ali sami ali njihov strup (toksini) v mezoorgano ožilje in se razpasejo po vsem organizmu liki plesen po kruhu. Visoka vročina se pojavi, srce utripuje, kakor da bi zvonilo plat zvona, toksini zastupijo živčevje in možgane, da bolnik fantazira, njegova misel gre kot splašeni konji, dočim se bičano telo vije v vročini in bolečini.

Vnetje slepiča povzročajo potemtakem bacili in sicer taki, ki so normalno vsakdanji gosti po prebavilih. In ti vsakdanji gosti postanejo naenkrat boljševidni, ki hočejo vse uničiti, če jih kaj zmoti v njihovem poslu. In kaj razburi in razjari te beštije, ki so tako male, da se jih hkrati prerije milijon skozi uho najfinejše šivanke?

Teh vzrokov je več.

V 15% jih prinese človek že na svet kot prirojeno dedščino. Preiskave na truplih novorojenčkov in dojenčkov so dognale, da ima vsak šesti otrok že pri rojstvu slepič zraščan s sosednjimi organi. Te zarastline slepiča povzročajo, da je njegov kanal na posameznih mestih zožen, da je slepič v celoti preklonjen ali stisnjen. Kako kratek je korak od ožin, preklonov in tesni ča tega, da se zapre izcedkom pot. In kaj nastane potem, če se izcedki zajeze, smo videli poprej. 15% ljudem da torej že rojstvo samo dispozicije za vnetje slepiča kot doto na pot življenja.

To se je dognalo na novorojenčkih. Pri odraslih pa nam pokažejo operacije slepiča, da je tudi pri njih v veliki večini vzrok za vnetje lega slepiča samega. Če bi slepič ležal tako, kot visi vrvice, če jo obesimo na kavelj, t. j. če bi ležal v ravni črti v smeri slepega oziroma debelega črevesa, bi nemara sploh ne poznali vnetja slepiča. V resnici je pa drugače. Slepič je živ organ s precejšnjo avtonomijo. Njegov koren je zraščan s slepim črevesom in po lastnem opornjaku (mesenteriolium) so razpredene žilice, ki po njih dobiva svoje življenske soku. Ta opornjak je včasih tako kratek, da je slepič zakrivljen, drugič tako ohlapen, da se more slepič precej prosto gibati in vasovati enkrat pri tem, drugič pri drugem sosedu. In če je ta sosed, namreč črevo, bolan t. j. vnet, ima nahod — katar — tega nahoda se naleze tudi slepič. Posledica je, da se s sosedom zlepi, zraste, kar spet povzroča tesni in preklone na njem, ti pa spet zajeze odtok izcedkom.

To bi bile anatomske dispozicije za vnetje slepiča. Poleg anatomskih pa poznamo še celo vrsto fizioloških in patoloških. Med prve štejemo zapeko. Če blato v slepem črevesu zastaja in se tam suši, zamaši ustje slepičevega kanala in kaj lahko povzroči zastoj njegovih izcedkov. Drugič se tam naselijo gliste in se v klopčiču naselijo liki cerberus pred njegovo ustje. Ali pa se napravijo v slepičevem kanalu samem kamenčki iz blata ali pride kaka koščica ali poška od sadja vanj in zamaši njegovo strugo. Drugič zopet je vzrok rak ali tuberkuloza, ki zagrabí njegovo steno, jo zadebeli in tako utesni njegovo odprtino.

Pri vseh takih in podobnih pojavih torej zastajajo soki slepičeve sluznice, dajo s tem priliko bacilom, da se bohotno razmnože in povzročijo vnetje slepiča. Znano je pa tudi, da se vnetje slepiča kaj rado pridruži angini, in dognali so se na obolelih drgalih v žrelu isti bacili kot na vnetem slepiču pri istem človeku.

Vzrok za vnetje slepiča so torej zmirom bacili, ki se razpasejo čez mero.

Interesantno pri tej bolezni je dejstvo, da je vnetje slepiča pri otrokih do 5. leta redkost, istotako v pozni starosti. Navadno obole ljudje med 10. in 30. letom. In če enkrat obole, pa se ne operirati, se s tem dispozicija za

obolenje samo ojači in prej ali slej pride napad znova. Zakaj kakor pri drugih organih, če se vnamejo, tako povzroči tudi vnetje slepiča, da se sprime, zlepi in zaraste s sosednimi organi, kar vse spet ima za posledico, da izločki v slepiču zastajajo.

Ravno radi tega je operacija vnetega slepiča najhitrejša in najsigurnejše zdravilo. Operacija namreč odstrani slepič in z enim mahom ukine vse zle posledice. Če se slepič odstrani, ni to organizmu prav nič v škodo. Brez slepiča je življenje ravno tako sladko ali bridko kakor z njim. Le napad je s te strani onemogočen.

Kaj pa nastane, če se bolnik ne dá operirati?

Na mestu, kjer so izcedki zastali, tam zgornje njegova stena, in legijonom bacilov s strupenimi izcedki ter pogostokrat z blatom vred, če je to mesto na korenu slepiča, se odpro vrata v trebušno votlino, ki se vname. Vnetje trebušne votline vsled počenega slepiča pa je že izkopen grob. Le malokomu se posreči, da ga ne zagrne, če tudi se dá operirati v tem štadiju.

Tako daleč vendar navadno ne pride. Priznati namreč moram, da v trenutku, ko bolezen dozori tako daleč, da vneti slepič počí, navadno tudi najzakrnjenejši nasprotnik kirurzičnega noža skrije zastavo svoje trine, ki je velikokrat zgolj plašč, s katerim zakriva svojo bojazen, in se uda. Če je bilo vnetje mrečne potrebušnice vsled počenega slepiča samo delno, zgolj okoli slepiča in v njegovi najbližji okolici, je pokora razmeroma majhna, vendar se ostro in dolgotrajnost te pokore veča s širino vnetja.

Organizem sam ima proti boleznim razna obrambna sredstva. To spoznanje je rodilo novo vejo moderne medicine, serologijo, ki je že do sedaj dokazala, da ima lepo podočnost. Tako samobrambo kaže organizem tudi pri takozvanih kirurških boleznih. Kakor hitro se slepič vname, že ga skušajo sosedni organi, zlasti pečica, zakriti in obkoliti ter na ta način zapreti vrata splošnemu vnetju. Pri slepiču, ki je počil, nastane na ta način zaprt absces, polu gnoja. Vendar se to ne zgodi vedno, oziroma ne popolnoma. Zakaj se pri nekaterih boleznih ta poskus samobrambe obnese, zakaj je pri drugih brez uspeha, to se do danes še ni dalo dognati. Če pa vneti slepič ne počí, tedaj se sosedni organi, ki so ga zajeli v svoje mreže, da se ne bi njegovo vnetje razširilo, zlepijo med seboj in s slepičem, nastanejo zarastline, ki zopet povzročajo razne spremembe na slepiču, kakor so: teske, preklone, tesni. In da so ravno taki slepiči prav posebno predisponirani za nova obolenja, ker v njih zastajajo njihovi izločki, smo že omenili. Radi tega vidimo, da skoro pri nobenem človeku ne ostane napad vnetega slepiča osamljen, marveč da mu sledijo prej ali slej novi napadi. Enkrat vnet slepič, katerega operacija ni odstranila, je potemtakem večni Damoklejev meč, o katerem nikdo ne ve, kdaj se vtрга njegova nit.

Pa ne samo novi napadi, marveč še neprijetnejše stvari se gode. Zarastline so pogostokrat tako razsežne, da se vsled njih zavijejo čreva. Zavita čreva zopet so nova bolezen, ki neizmerno ogroža zdravje in življenje človeka.

Iz vsega tega menda dovolj jasno sledi, da je najboljše in najsigurnejše, če se dá vsakdo nemudoma operirati, kakor hitro se dožene, da je obšel na vnetju slepiča.

To trditev dokazujejo tudi slučajji, ki so bili leta 1920 in 1921 operirani na kirurzičnem oddelku splošne bolnice v Mariboru. Vsega skupaj je bilo v teh dveh letih operiranih 90 bolnikov vsled vnetja slepiča. Od teh jih je bilo 6 v takozvanem akutnem štadiju t. j. v prvih urah po začetku bolezni, 70 v drugem štadiju t. j. takrat, ko so ponehali znaki vnetja, 7 je bilo abscesov okoli slepiča in 7 slučajev splošnega vnetja mrečne potrebušnice. Samo enega slučaja, in sicer od zadnjih, ni bilo mogoče rešiti, vsi drugi so ozdraveli.

Izpred sodišča.

Maribor, 22. aprila.

Vzorne gospodarstvo klerikalnega go-renta Inkerta v Krčevini.

Po razpustu bivšega občinskega odbora v Krčevini je postal občinski gerent hišni posestnik, vpokojeni orožnik in oficial okrajnega glavarstva v Mariboru Anton Inkert. Kakor navadno nenadoma povikani »rodoljubi«, je postal tudi Inkert samozavesten in je »vladal« po svoji volji, ne oziraje se na sklepe prideljenega mu sosveta, v katerem so se nahajali odlični in inteligentni ljudje. Občani so se ponovno pritožili na deželno vladu, kjer pa so sedeli takrat klerikalni voditelji, ki so vse Inkertove pregrehe pokrili s plaščem molčečnosti. Inkert je imel v rokah občinsko aprovizacijo. Krompir, ki ga je kupil na pr. po 4 K, je prodajal po 6 K; pri drvah je povišal ceno za 10 K pri kub. metru in delil svojim »podrejenim« občanom silbene dobrote. Ko so se prizadeti pritožili na deželno vladu, je gerent Inkert na dotični vlogi podpisanih 40 občanov postavil radi obrekovanja pred sodišče. Posrečilo se mu je, da je 89 obtožencev potlačil, 40, neki železničar na mu je njegovo nečastno delo vendarle dokazal in bil oproščen. Ze takrat se je Inkertu stolček zamajal, toda s pomočjo klerikalcev in pod patronažo gotovih mogočencev je ostal še nadalje gerent občine.

Meseca julija 1921 je sosvet na predlog gerenta Inkerta sklenil, kupiti vojaško barako v Tomšičevom drevoredu ter pooblastil Inkerta, da podvzame v imenu občine potrebne korake. Kljub temu, da je občina razpolagala s potrebnim denarjem, je šel na to Inkert k okrajnemu glavarju dr. Lejtniču ter ga prosil za posojilo 10.000 K, za nakup barake. Okrajni glavar mu je ta znesek izplačal. Na drugi strani pa je šel Inkert tudi k stavbeniku in sosvetniku Alojzu Pecklarju, češ, naj mu posodi za nakup barake 10.000 K, kakor bo dobil les od barake, ali pa po prodaji iste tudi denar. Tudi Pecklar je ugodil njegovi prošnji. Barako je direkcija plena prepustila občini po komisijsko določeni ceni 12.000 K, kljub temu, da je nek podjetnik ponujal zanjo 80.000 K, ker je bil Inkert navajal v prošnji, kako nujno potrebuje občina ta les. Po nakupu je prišel najprej Inkert z lastnimi ljudmi podirati barako, pozneje pa je to poveril sosvetniku in stavbeniku Pecklarju. Boljši in večji del barake je obdržal Inkert, spodnji, manjši in slabši del pa je prepustil Pecklarju za posojenih 10.000 K, kljub temu, da je bil ta del po lastni Pecklarjevi izjavi vreden 24.000 K. Od dobljenega lesa si je obdržal Inkert karog 8 do 10 kub. metrov, ostali les pa je prodal občanom po 500 oz. 400 K za kub. meter, pozneje pa je ceno velikodušno znižal na 400 oz. 200 kron. V zagovoru pravi, da je 54 strankam dal les zaastonj. Tudi to je res, toda obdarjeni so si morali ta podarjeni les izkupati iz zemlje, ker je bil popolnoma segnit in ni bil za nobeno porabo. Zdravoga lesa pa dobrotnik Inkert ni nikomur podaril. Za prodan les je izkupil Inkert, v kolikor je moglo orožništvo dognati, 81.000 K, tako, da je imel 19.000 K čistega dobička. Pozneje je več sosvetnikov zahtevalo od Inkerta obračun, toda on se je izgovarjal, da še nima sestavljenega. Ko pa so postavila ta prevroča, je sestavil račun, v katerem izkazuje, da je imel za podiranje in straženje barake 17.000 K stroškov, tako, da ostane le 2000 K dobička. Ta znesek je postal za obračunom vred županu, ob enem pa mu je pisal, da jamči s vsem svojim premoženjem za vse »napake« v občinskih obračunih. Občinski odbor se z Inkertovim obračunom ni zadovoljil, ter je zahteval od Inkerta še 5000 K, kar je on tudi takoj plačal. Pecklar zahtevane odškodnine v znesku 25.000 K ni hotel plačati in tako je prišla zadeva tudi pred sodnijo. Iz razprave je tudi razvidno, kako samovoljno je gerent Inkert postopal. Občinski tajnik ni smel sam pisati zapisnika, temveč samo to, kar mu je Inkert narekoval. Tako je tudi prišlo, da v zapisniku ni zabeležen sklep sosveta, da se nakupi baraka za občino, temveč smiselno falzificiran zapisnik, »da v zame sosvet na znanje, da je gerent v svoj denar kupil barako z namenom, da pride les v prid občanom in da se poveri sosvetnik Pecklar z razdelitvijo

Podpirajte Jug. Matice!

tega lesa.« Razprava je bila radi na- deljnih poizvedb preložena, kaže pa jasno vso korupepcijo in gnulobo gospo- darstva klerikalnega gerenta. Kleri- kalcii sicer prinašajo o vsaki najmanjši zadevici o daljni balkanski Macedoniji obširna poročila, o grehii svojega tova- riša pa previdno molče!

Sport.

• Cene vstopnic pri današnji prven- stveni tekmi. Numeriran sedež 10 Din., drugi sedež 8 Din., stojišče 5 dinarjev in stojišče za dijake (proti legitima- ciji) in vojake 2 dinarja.
• Naraščaja »Maribora« in MAK tekmujeta danes od 9. do 12. ure. Od 9. do 10. ure tekmujeta oba druga na-

raščaja navedenih klubov, od 10. do 12. ure pa oba prva naraščaja. Tekmova- nje sodi g. Planinšek.

• Maribor : MAK. Danes se odigra prvenstvena tekma med prvima za tu- kajšnjo prvenstvo I. SSK Maribor in Mariborskim atletičnim klubom. Igra obeta biti zelo napeta ter bode »Mari- bor«, ki nastopi oslabljen, moral napeti vse sile, da si zasigura vodstvo v pr- venstveni tabeli. Igro vodi savezni sod- nik g. kapetan Šuput. Tekma se začne ob 16. uri. V predtekmi igraata rezervi obeh klubov. Neugoden izid glavne tekme za »Maribor« bi pretresel pozi- cijo »Maribora« tako temeljito, da se le težko še vzdrži na čelu prvenstvene ta- bele. Pripominjamo še, da ni izključe- no kako presenečenje.

• Prvenstvena tekma rezerva »Ma- ribora« proti rezervi MAKa se prične ob 14. uri. Sodnik g. Frankl. Igra se na prostoru I. SSK Maribor.

• Celjski atletiki so igrali na veliko- nočnih praznikih v Avstriji in sicer v Celovcu in Beljaku. Villacher Sport- klub so premagali z 2 : 0, v Celovcu pa so igrali neodločeno tekmo 0 : 0.

Objave.

§ Pouk v slovenski stenografiji se začne s 1. majem. Oglasi: Razlagova ul. št. 15, prtljiče.

§ Piesni venček natakarcjev s srečo- lovom, pod pokroviteljstvom restavra- terja in kavarnarja g. Gjura pl. Valja- ka se vrši v nedeljo 23. aprila v vseh

prostorih Götzove dvorane. Vabi s cenjeno občinstvo na mnogobrojnih obisk. Ako kdo pomotoma vabila ni prejel, naj blagohotno oprostí, ker je vabilo potom lista za vsakega veljavno. Začetek venčka ob 20. uri, konec ob 4. uri zjutraj. Svira godbeni odsek pev- skega društva »Drava«. Za mnogobroj- ni obisk se priporoča odbor.

§ Klub kolesarjev in motociklistov »Perun« vabi vse svoje člane, kakor tudi prijatelje kolesarstva v nedeljo dne 23. aprila na izlet. Zbirališče pred Veliko kavarno ob 14. uri (2.). V slu- čaju slabega vremena se izlet preloži na prihodnjo nedeljo 30. aprila. Zbirali- šče istotam in ob istem času. Odbor.

Ne pozabite naročnine!

GOSPODARICA SVETA.

Avanturističen roman. Spisal: Karl Figdor. Prevel: R. R. (Dalje) (60)

»Eh bien! Mislim, da je bolje, ako greva od tu!« Uro pozneje sta si sedela baron in poslanik na- proti v legacijski pisarni. Poslanik se nikakor ni mo- gel še otresti male zadrege. Bil je prevaran. Pozno ponoči dospela brzojavka je prinesla razjasnjenje v prilog baronu. Kljub temu pa je ostala cela afera urecej misteriozna.

Niti o dozdevnem marčezu, ki je bil prošli večer zapeljal barona v igralnico, niti o onih dveh mlade- ničih, ki sta mu očitala sleparstvo pri igranju ni bilo moglo v vseh Atenah najti nikakega sledu. Izginili so. Nisem mogel storiti drugega nego verjeti mu: Njegove legitimacije so bile najbolješe, pač vaše last- nel je pripomnil poslanik s čudnim, skoro komičnim izrazom v obrazu.

Takrat so se nenadoma odprla vrata in v sobo je planil ves zasopel ataše, ki je bil prejšnji večer po- kazal baronu vrata. Njegov obraz je bil ves prepadel. Priklonil se je ter zajecel baronu nekaj norazum- nih besed v opravičilo. V roki je držal odprto brzo- javko.

Poslanik je le površno pogledal atašeja, mu vzel rok brzojavko, je prečital, skočil razburjen s svoje- ga sedeža ter je pomolil baronu.

»Citajte sam!« Murphy je vodil takoj vse še predno jo je pre- čital.

... Razburljiva seja v spodnji zbornici. Predlog zadikalcev vsled odgovori vladnih strank sprejet z veliko večino glasov. Kabinet odstopil. Zbornica se konstituirala kot državno sodišče ter dvigne obtožbo proti zunanjemu ministru in poslaniku baronu Mur- phyju vsled političnega umora.

Murphyju je padla brzojavka iz rok. Vsa kri mu je izginila iz obraza.

»To je zahvala.« je zamrmral. »Zahvala narodni- tem je stisnil poslaniku roko.

Najino poznanstvo je bilo kratko, toda intere- santno. Živite srečno! Živite srečno! Vse sem žrtvoval za svojo domovino, celo svojo lastno čast, toda za to, da bi igral smešno figuro obsojenca pred sodniijo po- litičnih plebejcev, sem vendar še preveč pameten. Naj me iščejo, ako me ne bodo mogli pogrešati!

Nato je hladno prikimal atašeju ter odšel... Potem so se v drugič zaprla za baronom Murphy- jem vrata atenske legacije.

76.

V sobi curiškega hotela »Excelsior« opravljeni z vso eleganco za bogate potnike, sedi uro za uro pre- mišljujoč baron Murphy. Prvič v življenju ga je za- pustila srčnost, prvič ga je zapustila brezskrbna moč, ki ga je bila spremljala vse doslej preko nešteti- h nasilij in celo zločinov ter ga delala močnejšega nego druge.

Desetletja žrtev. In sedaj to plačilo...! Prvič se čuti osamelega, brezkončno zapuščene- ga. Zapustila ga je sreča, ki ga je spremljala v vseh bojih ter ga vedno vodila do zmage za vzvišen cilj!

Domovina ga je zatajila. Prevelike zmage ji je bil dosegel.

»Brezdomovinec!« mrmra in njegov glas postane nenadoma star, glas starca.

»Brezdomovinec!« Za trenutek ga obvlada misel, da bi se vdal v usodo ter umrl tako, kakor je živel: iz lastne moči. Toda ne! Tako daleč še ni! Murphyji ne obupajo dok- ler je še življenje v njih.

— Brez misli vzame eno izmed pisem, ki so bila prišla za njim tu sem. Brez misli ga odpre: Pisavo mora vendar poznati! Kje neki je je bil že videl?

Nerodna, nevajena roka je pisala te vrste. Besede so ruske — — —

»Banka pošilja še vedno denar za mladega gospo- da. Za pred leti smo bili prosili za dovoljenje, da bi smeli poslati mladega gospoda v »Akademijo člove- čanstva«, kjer bi njegovo vzdrževanje ne stalo ničesar. In mladi gospod je ženij, pravi pop. Ker nismo o gospodu baronu zvedeli nikdar ničesar več, je pop kar sam odposlal mladega gospoda tjakaj. Denar smo spravljali. Prosimo gospoda barona, naj nam vendar naznani svoj naslov, kamor mu pošljemo denar, ako mu to pismo vendarle pride v roke.«

Podpis pod dopisom je nečitljiv. Za trenutek se skuša baron domisliti. Potem mu je naenkrat vse jasno:

Pred leti nekoč je bil prejel pismo od rediteljev svojega sina. V množici poslov je bil čisto pozabil odgovoriti. Pozabil tudi — tega danes nikakor na mo- re razumeti — na otroka... na svojega lastnega otroka.

Kako se je bila pisala njegova mati? Ah, da: Mavda... Mavda Gregardova... Kako mlad je bil pač takrat!...

Za vraga! Grdo je bil takrat ravnal z nič slabega sluteco, nedolžno, mlado deklíco. Krog njegovih ust zaigra bridkega nasmeh. Vedno je imel pred seboj le

eno smer, za vsa dejanja: dobra in slaba — lastno domovino!

Siloma prežene neprijetne misli. Ozre se zopet na pismo ter plane kvišku, globoko prevzet v vse svoje bistvo.

»Moj sin! Jaz imam sina!« vzklikne skoro glasno. »Še ni prepozno! Ne sme biti prepozno...! Sin je moj in jaz sem njegov. Na njem lahko popravim, kar sem zagrešil slabega nad njegovo materjo.«

— Baron odhiti nemudoma na brzojavni urad ter odpošlje na akademijo nujno brzojavno vprašanje, če njegov sin še živi in če se še nahaja tam.

V nemirnem pričakovanju odgovora prebije ostali del dneva. Neprestano ga muči vprašanje, če si bo mogel pridobiti li tudi sinovo ljubezen. Vsa ta dolga leta se ni bil brigal zanj.

»Pridobiti ti ga moram. Vse življenje mu hočem posvetiti!« si prisega med tem, ko bega vznemirjen in razburjen po ulicah.

(Dalje prihodajič.)

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Suhomesnata roba, mast, mesne delikatese
„LUCULLUS“
dion. društvo za promet in preradbu mesa
ZAGREB, Ciglanz št. 8.
Telefon 101. Brz. naslov: „Lucullus, Zagreb. 623 4-1“

Zahtevajte povsod „TABOR“!

„ZORA“ cigarette stročnice
prodajam pod tovarniško ceno in sicer 1000 koma- dov 80 K. Jugoslavija 72 K in Ambor 78 K. Mono- polna taksa plačana. — Martin Stedler, MARIBOR, Veltrinska ulica št. 26. 619

Dražbeni oklic.
Vsled sklepa z dne 27. marca 1922, D 689/22-2, prodajo se na javni dražbi:
I. dne 27. aprila 1922 ob 9. uri dopoldne
a) v Bistrici št. 12 pri Limbušu 4 težki vozovi, troje sani, konjska oprava in različno gospodarsko orodje;
b) na Lobniški planini okroglo 2000 m³ bukovih drv in ena 1200 m dolga drča za spravlanje drv;
II. dne 28. aprila ob pol 3. uri popoldan
v Spod. Hočah (na skladišču podjetja za inpreguiranje železniških pragov) en motor, to je cirkularna ža- rova za drva.
Stvari se lahko ogledajo in sicer:
ad I. med 9. in pol 10. uro 27. aprila 1922 v Bistrici ozir. na Lobniški planini;
ad II. dne 28. aprila 1922 v Spod. Hočah med pol 3. do 3. ure popoldne.
Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IV,
dne 10. aprila 1922, 614

Jos. Martinc
Maribor 625
Galanterijska veletrgovina

Leseno pohištvo
Železno pohištvo
Tapetn. pohištvo
Pisarn. pohištvo
Posteljna oprava
Preproge
Zavese 117
Blago za pohištvo
Posteljno perje
izvanredno nizke cene
v zalogi pohištva
Karol Preis
Maribor
Gospodska ulica št. 39
Pirhanova hiša.
Svoboden ogled
Cenik brezplačen

Mala oznanila.
Kontaristinja, obenem bla- gajničarka, z znanjem slo- venskega in nemškega jezika ter strojepisja, se išče; pred- nost imajo stenografistinja. Reflektira se samo na zanes- livo in zbiljno moč s prakso. Ponudbe z zahtevami in refe- rencami na Martinušič in drug tovarna usna, Ljutomer, 624 2-1

Fakovski vajenec se sprejme. V. Bizjak in drug, parna pe- karna, Rogaska Slatina. 610

Najfinejši moč za sebiško pro- dajo kupi V. Bizjak in drug, Rogaska Slatina. 611 2-2

Proda se moško kolo in Brock- hauslexikon. Koroščeva ul. 4. I. nstr., od 13.—14. ure. 612

Iščemo hišnika za trinadstropno hišo. V postev pride stranka, ki zamenja stanovanje. Vpra- šajte v Franciskanski ulici št. 21 II, vrata 5. 615 2-2

Slamo, seno, krompir in drva ima za prodati Andrej Oset, Maribor, Aleksandrova cesta 57. Telefon 88. Kupim vse vrste deželnih pridelkov. 600 10-4

Prazne zaboje, v zelo dobrem stanju, po izredno nizki ceni, prodaja Tobačna glavna zalo- ga v Mariboru. 625 10 1

Zgubila se je dne 20. t. m. ob pol 20. uri v Grajski kleti do- narnica z dokumentom, pot- nim listom in 400 Din. Pošten najditelj naj mi vsaj dokumen- te vrne. A. Kranjc, Kerkova ulica 4, vrata 2. 623

Kdor želi prepisovanje cirilice v latinico, gotico, ter p. estav- ljanja raznih spisov in vlog na oblasti v različnih jezikih: francoščini, italijanešč, angl., madj., čehoslov., grščini, polj- ščini, rusšč., turšč., rumunšč., nemščini in obratno, ta se naj obrne na „Polyglott“ v Ma- riboru Grajski trg 1. Uradna tajnost zjamčena. 530 6-5

Dvokolo za otroke
se prod. Vpraša naj se pri vratarju, Kopalniška ulica 4.

Najfinejši riž
itslijanske znamke „Vercelli AAA Glace Sublime“, oddaja vsako maožino nad 100 kg kakor tudi cele vagone najceneje in pod najugodnejšimi pogoji tvrdka
Paternost & Remic, Ljubljana
Slomškova ul. 11 :-: Telefon 389. 624

Priložnostni nakup.
Proda se nova suknja iz usnja za dečke. Vpraša se naj v Scherbaumovem dvo- ru pri Starckelnu. 606

Boljši poduradnik
neozenjen, v kratkem pen- zionist, išče znanja v svrhu ženitve z gospo ali gospo- dično, staro nad 45 let, ki ima posestvo, obrt ali pen- zijo v Mariboru. Ponudbe naj se pošlje na naslov: Martin Klemenčič, pošta Veliki Dolenci. 613 2-2

POSKUSITE!

Kupiti dobro surovo in žgano kavo, slačkor, vse vrste moke in riža, svinjsko mašč, bučno in fino namizno olje, domačo slivovko, rum, fini špirit (vinski cvet), fini konjak, kekse, čokolado, kakao, orehe, bosniške češnje, sardine, Maggi v steklenicah in keckah, sveče, razna čistila, barve za oblake, vinski kis, kisovo kislino, galico, žveplo, lišje (rafijs) in vsa drugo špeciarijsko in kolonijalno blago, v trgovini

MILOŠ OSET, MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 45
nasproti glavnega kolodvora. 424

Telefon št. 15. Telefon št. 15.

NA DROBNO

CENE ZMERNE

NA DEBELO

POSTREŽBA TOČNA

Krščenica

vešča hrvatskega in nemškega jezika, prijateljica otrok, energična, z dobrimi spričevali se išče. Ponudbe na Slava Lauš, Bjelovar.

Knjigovodja

bilančnik, vešč v mlinski in opekarski stroki, se išče za nastop s 1. eventuelno 15. majem. Ponudbe pod „Knjigovodja“ na oglasni zavod Ivo Sušnik, Maribor, Slovenska ulica 15. 620

Vratna verižica

z biseri se je izgubila na potu Solska ulica (stanovanjski urad), Gosposka ulica, mestni vrt. Odda se naj proti dobri nagradi v zalogi pohištva Zelenka, Solska ulica 5. Pred nakupom se svari. 617

Trgovina

na prometnem prostoru v Mariboru se z vso zalogo in inventarjem se po ugodni ceni proda. Ponudbe na upravnishvo lista pod „Trgovina 300.000“. 618

Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo

bo prodajala

dne 25. aprila 1922 ob. pol 10. uri

automobile

Dražba se vrši v skladišču barake na Friškovcu (cesta na južno železnico) v Ljubljani.

Prodajali se bodo:

1. 45 PS osebni auto „Spa“.
2. 38 PS „ „ „Nesselsdorfer“.
3. 24 PS „ „ „Laurin-Klement“.
4. 35 PS „ „ „Puch“.
5. 22 PS „ „ „Laurin-Klement“.
6. 3-tonski tovorni auto „Büssing“ z železnimi kolesi.
7. 1- „ „ „Adler“ na vzmetih in
8. 5- „ „ priklopni voz.

589 2-2

Vladni komisar:

Dr. Rutar, I. r.

obleke po meri

pri **Domin Fabjančič**

MARIBOR, Jurčičeva ul. 5, I. nadstr.

Zaloga češkega in angleškega blaga. 578 C-2

Podpirajte slovenske tvrdke!

Občni zbor

Odseka za lesno industrijo

Zveze industrijcev v Ljubljani.

Odsek za lesno industrijo sklicuje redni Občni zbor za poslovno leto 1921 v soboto, dne 29. aprila 1922 ob 14. uri (ob dveh popoldne), ki se vrši v sejni dvorani Mestnega magistrata v Ljubljani.

Daevni red obsega točke, predvidene v statutu Zveze industrijcev. —

Lesni industrijci, ki niso člani Odseka, zamorejo prijaviti svojo udeležbo v pisarni odseka, Aleksandrova cesta št. 5, pritrilje desno, kjer se jim izstavijo začasne izkaznice. 516

Velika zaloga pohištva!

Če se hočeš poročiti in pohištvo si kupiti lek Zelenki najpoprej v Solsko ulico poglej! Tamkaj spalnice nošote, od najboljših kvalitete tam so klubske garniture znane preko Drave, Mure, tamkaj so jedilne sobe, tam preproge in podobe in še vse, kar kdo želi, 1804 pri Zelenku se dobi

Ernest Zelenka

tapetar in sodno zapri-sežen strokovnjak

Maribor, Solska u. 5

Dežne plašče

klobuke, palice, perilo, čevlje, različno modno in galanterijsko blago v veliki izbiri pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg št. 2

Solidne cene! 555 10-10

Najbolji Singer šivalni stroji

Singer igle in nadomestni deli.

Lastna mehanična delavnica.

Singer olje, niti, svila itd.

Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co. Newyork. Centrala za kraljevino SHS, Zagreb, Maruličeva 5.

Podružnice: Maribor, Dravska ulica 10. Zagreb, Karlova, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod na S., Novi Sad, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Velen, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Stip.

Zastopstva so v vseh večjih mestih.

Jadranska banka Beograd.

Delniška glavnica: Din. 30,000,000. — Rezerva: Din. 15,000,000.

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Kerčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

Afilirani zavod:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET — NEW-YORK CITY. 226

Širite povsod naš list!

Zaloga čevljev

lastnega izdelka

Dragotin Roglič, Koroška cesta 19, Maribor

komisijska zaloga pri Betki Lešnik, Gosposka ulica 14.